

ΠΑΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τοκ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Α.Θ.
Αριθμός Άδειας
4036

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1856/2004 ΚΕΜΠΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 2355

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.)
Ίω. Γενναδίου 14 115-21 Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.253. Fax: 210-72.72.251
ISSN 1105-7203

Λόγος ν', ακούς
Λόγος ν', ακούς
Ραδιόφωνο
Λόγος ν', ακούς
Ραδιόφωνο

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΕΤ' • ΤΕΥΧΟΣ 4 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2007

Χριστός 'Ανέστη!

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό για τους ιερείς

Ιωάννου Γενναδίου 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210 72.72.234, Fax: 210 72.72.247
e-mail «Εφημερίον»: lhatzifoti@hotmail.com

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ
του Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
Κλάδος Ἐκδόσεων
τῆς Μορφωτικῆς καὶ Ἐπικοινωνιακῆς
Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺν τῆς Ἱ. Συνόδου
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης
Ἰασιίου 1, 11521 Ἀθήνα

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
Νικόλαος Κάλτζιας
Ἰασιίου 1, 11521 Ἀθήνα

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἰασιίου 1 - 115 21 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-7272.356 - Fax 210-7272.380
http://www.apostoliki-diakonia.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα Ἀναστάσεως 2007 Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου	σελ. 3
Πασχαλινὰ Μ.Γ. Βαρβούνη.....	σελ. 4-5
Σπάζοντας τοὺς κωδικούς Ἀρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα	σελ. 6
Ἐκκλησία καὶ ἐποποιία 40-44 Παν. Α. Ἀγγελοπούλου	σελ. 7
Συμβαίνουν - Συνέβησαν - Θὰ Συμβοῦν	σελ. 8-13
Ἡ θεώρησις τῶν ἐορτῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τον ἁγ. Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ	σελ. 14-15
Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Ὁμιλία εἰς τὴν τριήμερον Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἐπιμέλεια - ἐρμηνεία: Γ. Κουνάβη.....	σελ. 16
«Μηδεὶς θρηνεῖτω πενίαν...» Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ. Διονυσίου.....	σελ. 17
Ἡ Σταύρωση π. Δημητρίου Μπόκου	σελ. 18-19
Ὁ ἀρχαῖος ὕμνος «Πληρωθήτω» Δ. Ἀνατολικιώτου.....	σελ. 20-21
Ὁ κατηχητής, παιδαγωγὸς καὶ πατέρας γιὰ τοὺς νέους Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου	σελ. 22-23
Γιὰ νὰ φανερώναται ἡ Ἐκκλησία Πρωτ. Βασιλείου Θερμοῦ.....	σελ. 24-25
Εἰδήσεις καὶ Σχόλια Κωνσταντίνου Χολέβα.....	σελ. 26-27
Νέα ἐφ' ἅπαξ	σελ. 28
Βιβλιο-Δισκο-παρουσιάσεις	σελ. 29
Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ: Ἀρχιμ. Καλλινίκου Γεωργάτου.....	σελ. 30
Φωτογραφικὰ Στιγμιότυπα	σελ. 31

ΕΞΟΦΥΛΛΟ:

Τὸ Ἱερό Κουβούκλιο τοῦ Ζωοδόχου καὶ Παναγίου Τάφου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀνεγέρθηκε τὸ 1910 ἐπὶ Πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων Πολυκάρπου ἀπὸ τὸν Μυτιληνὸ ἀρχιτέκτονα Κάλφα Χατζῆ Κομνηνὸ. Ἡ λιθογραφία εἶναι τοῦ βρετανοῦ ζωγράφου David Roberts (1796-1864) ποὺ ἐπισκέφθηκε τοὺς Ἁγίους Τόπους καὶ τὴν Ἱ. Μ. Σινᾶ τὸ 1839. Φιλοτέχνησε 123 λιθογραφίες με φωτογραφικὴ ἀκρίβεια καὶ προσφέρει σημαντικὲς πληροφορίες ὄχι μόνο γιὰ τὰ μνημεῖα τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἐξάπλωση τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὴν ὑπαρξὴ μνημείων με ἔντονες ἐπιδράσεις του. Ἡ φωτογραφία προέρχεται ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ Ἱ. Μ. Χατζηφώτη «Ἅγιοι Τόποι καὶ Μονὴ Σινᾶ», ποὺ ἐκδόθηκε τὸ 2001 ἀπὸ τὴν Ἐκδόσει «Ἀλκυών» περιλαμβάνοντας τὴν λιθογραφίαν καὶ κείμενα τοῦ συγγραφέα γιὰ τοὺς χώρους ποὺ εἰκονίζονται σὲ αὐτές.

Μήνυμα Ἀναστάσεως 2007

Ἀγαπητὰ μου Παιδιά.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ.

ΚΑΘΩΣ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΜΑΣ ἀπὸ σήμερα καὶ γιὰ 40 ἡμέρες ἀνταλλάσσουμε τὸν θριαμβευτικὸ παιάνα ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ, κάπου μέσα στὴν ψυχὴ μας ἐξακολουθεῖ ἴσως νὰ ὑπάρχει μίση ἀπορία. Πῶς μπορούμε νὰ γιορτάζουμε τὸ Πάσχα μέσα σ' ἓνα κόσμο ποὺ σπαράσσεται ἀπὸ μίση, μικρότητες καὶ πάθη; Ποιὸ νόημα ἔχει νὰ ψάλλουμε «θανάτω θάνατον πατήσας» ὅταν ὁ θάνατος ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένει μίση στερηότυπη βεβαιότης; Εἶναι δυνατὸν αὐτὴ ἡ φωτόλουστη νύχτα τῆς Ἀναστάσεως νὰ διαρκεῖ μόνο μιὰ στιγμή, ἕως ὅτου τὴν διαδεχθεῖ καὶ πάλιν τὸ σκοτάδι, ἡ ρουτίνα, ἡ ἴδια ἀδυσώπητη ἐναλλαγὴ τῶν ἡμερῶν, ἡ ἴδια κούρσα πρὸς τὸ θάνατο καὶ τὴν ἀνυπαρξία;

ΟΧΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΤΣΙ. Δὲν μπορεῖ ὅλη αὐτὴ ἡ χαρὰ νὰ εἶναι μίση οὐτοπία, μιὰ χίμαιρα ποὺ ἀποβλέπει στὴ διάλυση τῆς ἀχλύος ποὺ δημιουργοῦν μέσα μας οἱ ταλαιπωρίες τῆς καθημερινότητος καὶ οἱ ἀβεβαιότητες τῆς ἀνασφάλειάς μας. Δὲν μπορεῖ νὰ πρόκειται γιὰ αὐταπάτη ποὺ συνεχίζεται ἐπὶ αἰῶνες. Βέβαια ἡ πίστη δὲν ἐπιδέχεται ἐπιστημονικὴ τεκμηρίωση. Οὔτε τὰ θαύματα λογικὲς ἐξηγήσεις. Γιὰ νὰ παραδεχθεῖς τὴν Ἀνάστασι χρειάζεσαι νὰ ἐγκαταλείψεις τὴν λογικὴ τῆς ἐρμηνείας καὶ νὰ περιορισθεῖς στὴν προσωπικὴ σου ἐμπειρία δηλ. στὴν αἰσθητὴ ψηλάφηση ἑνὸς ἱστορικοῦ γεγονότος. Ὅλα ἀπὸ αὐτὴν ξεκινοῦν καὶ ὅλα με αὐτὴν ὀλοκληρώνονται.

Ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΔΕΝ ΠΡΟΣΑΓΕΙ «ἀποδείξεις τῆς Ἀναστάσεως» τοῦ Χριστοῦ. Δὲν

ἐπιδιώκει νὰ πείσει κανένα. Καλεῖ τὸν κάθε πιστὸ με τὸ «ἔρχου καὶ ἴδε» ἀποβλέπουσα στὴν βίωσή της αὐθεντικά, προσωπικά, ζωντανά. Τὰ ὑπέροχα γεγονότα προσεγγίζονται μόνο με τὴν πίστη. Ἄλλωστε πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ μιλήσῃ γιὰ τὸ μυστήριον μέρους τῆς ἀνθρώπινης λογικῆς, ὅταν τὰ ἴδια τὰ γεγονότα σημαίνουν τὴν ὑπέρβασή της, καὶ καλοῦν σὲ ἀνακάλυψη μιᾶς ἄλλης διάστασης ποὺ ἐκφράζεται με ἀντιθετικὸς ὅρους, ὡς λ.χ. «ἀθέατος θεός», «ἄρρητος λόγος», «ἀμέθεκτος μετοχή», «ἀνώνυμον ὄνομα», «νοῦς ἀνόητος», «λόγος ἄρρητος», «ἐν ἀγνωσίᾳ γνῶσις» ;

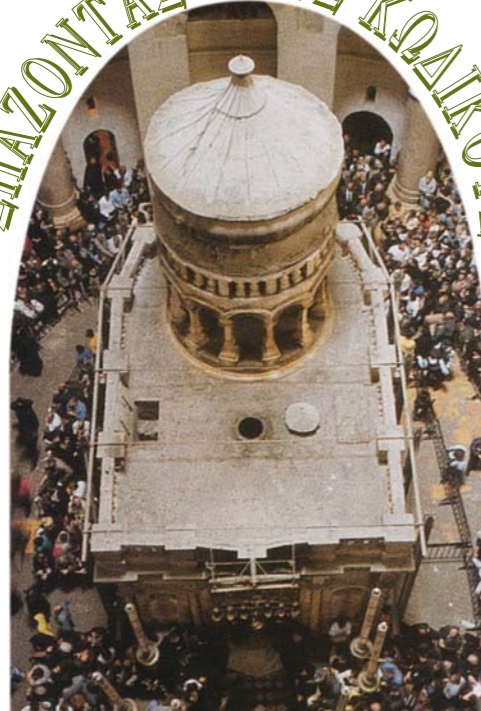
ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΠΙΣΤΟ ΙΣΩΣ αὐτὸ νὰ μοιάζει με αὐταπάτη. Ἀκούει μόνον λόγια, παρακολουθεῖ μόνον ἀκατανόητες τελετές καὶ τὴν ἐρμηνεύει μόνον ἐπιφανειακά. Γιὰ τοὺς πιστοὺς, ὅμως, ὅλα αὐτὰ ἀντινοβολοῦν ἐκ τῶν ἔσω ὄχι ὡς ἀπόδειξη τῆς πίστεως τῶν, ἀλλ' ὡς ἀποτέλεσμά της. Ἔτσι τὸ Πάσχα δὲν εἶναι ἓνα γεγονός ποὺ συνέβη κάποτε στὸ παρελθόν. Δὲν εἶναι ἀπλὰ ἀνάμνηση ἑνὸς συμβεβηκότος. Εἶναι ἀληθινὴ συνάντηση μέσα σὲ πνεῦμα χαρᾶς μ' αὐτὸν ποὺ οἱ καρδιές μας συνάντησαν πρὶν ἀπὸ πολὺ καιρὸ καὶ τὸν γνώρισαν ὡς ἀληθινὸ φῶς καὶ ζωὴ. Αὐτὴ τὴν εὐφροσύνη τὴν ἔχουμε ὅλοι σήμερα ἀνάγκη. Γιὰ νὰ ὑπερβοῦμε τὸ σαρκικὸ μας φρόνημα. Γιὰ νὰ ξαναγίνουμε κλητοὶ Θεοῦ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ,
ΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ

Ἰὸ Ἀθηνῶν Ζωοδόχου

ΣΠΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΚΩΔΙΚΟΥΣ

Καινούριες εποχές με καινούρια δεδομένα, καινούριες απαιτήσεις και προβλήματα. Και για να αντιμετωπιστούν αυτά, ασφαλώς χρειάζονται ικανά και εξειδικευμένα πρόσωπα. Ίδιως στο χώρο της Πληροφορικής, που τίποτα σήμερα δεν είναι στα όρια του χυτές. Έδω κι αν απαιτούνται ικανότητες και εξειδικεύσεις!

Το κατεξοχήν πρόβλημα στο χώρο αυτό, ο μεγαλύτερος ποικεφάλος τους είναι οι «χάκερ» (hackers). Κάποιοι ταλαντούχοι κομπιουτερίστες, που, χωρίς εξουσιοδότηση, μπαίνουν σε αρχεία ξένων υπολογιστών, σπάζοντας τους κωδικούς ασφαλείας. Κι εκεί επεμβαίνουν, όπως θέλουν, δημιουργώντας έτσι ένα διάχυτο κλίμα ανασφάλειας. Και όλοι ξέρουμε, τι σημαίνει ανασφάλεια. Είναι το μεγαλύτερο φόβητρο της εποχής μας. Και μάλιστα σε χώρους που απαιτούν ευαισθησία και έχεμύθεια. Όταν ένας χάκερ σου ξετινάξει κάθε κωδικό και κάθε σύστημα ασφαλείας, είναι σαν να σε εξευτελίζει με όποιον τρόπο θέλει αυτός!... Και όσο πιο ισχυρός φάνταζες, τόσο πιο αξιολύπητος καταντάς! Και ανυπεράσπιστος! Στο έλεος του κάθε επιτήδειου χάκερ...

Ό πιο διάσημος χάκερ είναι ο Κέβιν Μίτρικ, που είχε το κωδικό όνομα «Κόντορας». Παραβίασε στο παρελθόν κάθε σύστημα ασφαλείας! Ούτε το FBI μπόρεσε να τον συγκρατήσει, ούτε οι μεγάλες εταιρείες – κολοσσοί τεχνολογίας (Nokia, Fujitsu, NEC, Motorola κ.ά.)! Και μετά από πολλές καταδιώξεις, επανειλημμένες αλλά άκαρπες καταδίκες, φυλακίσεις και πε-

ριορισμούς, τον κάλεσε επίσημα το Φεβρουάριο του 2000 η Κυβέρνηση των ΗΠΑ, να αφήσει την παρανομία και να αναλάβει αυτός τήν... προστασία των μεγαλύτερων δικτυακών τόπων του κυβερνοχώρου (Internet) από άλλους χάκερ (!!). Και κάπως έτσι βρέθηκε πριν λίγο καιρό στην Αθήνα, καλεσμένος στο 2ο Διεθνές Συνέδριο Ασφάλειας Πληροφορικής, που διοργάνωσε η Ελληνοαμερικανική Ένωση.

Φυσικά, δεν είναι εδώ χώρος να αναφέρουμε τα ατέλειωτα κατορθώματά του· ούτε τις απόψεις του και τις επιδιώξεις του· ούτε την αγωνία και τον τρόπο όλων των «μεγάλων». Αλλά δικαιολογείται, αν είμαστε «σωστοί», να παραλύουμε στη σκέψη ότι κάποιος χάκερ μάς παρακολουθεί; Όμως, βαρύτερο δράμα είναι να αδιαφορούμε για μια άλλη σημαντική αλήθεια, με ασύγκριτα μεγαλύτερο κόστος, ότι: Και κάποιος άλλος μάς παρακολουθεί· ο πανταχού παρών Θεός. Και η πιο «συμφέρουσα» δική μας κίνηση είναι: η πρόταση συνεργασίας μαζί Του, όπως έκανε τελικά η

Άρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα

Κυβέρνηση των ΗΠΑ στον Μίτρικ.

Ναί! Συνεργασία με τον Χριστό «κατά πάντα και δια πάντα». Συνεργασία μ' Αυτόν, που τις άγιες τουτες μέρες θα αποδείξει και πάλι την ικανότητά Του, να σπάξει όλους τους «κωδικούς» της χαμοζωής, συντριβοντας ολοσχερώς και τά... πορτοπαραθυρόφυλλα του Άδη καταλύοντας το βασίλειο του Διαβόλου και δίνοντας την ελευθερία στους εκεί δεσμούς. Είναι σ' όλους γνωστή ή εικόνα του Άνασταντος Χριστού, που πατάει θριαμβευτικά πάνω στα θυρόφυλλα από τις πύλες του Άδη, ενώ γύρω είναι σκορπισμένα και σπασμένα κλειδιά, χερούλια, καρφιά, μεντεσέδες κλπ., και κάτω χαμηλά άλυσοδεμένος ο Διάβολος και ο Θάνατος. – Μιλάμε για αληθινή κοσμοχαλασιά! Και τὰ συνέτριψε ο Χριστός όλα, με την πορεία Του από τον Γολγοθά στην Ανάσταση, για ένα σκοπό: Να μάς ανοίξει το δρόμο προς τον Παράδεισο, βγάζοντάς μας από το σκοτάδι, την αποκαρδίωση και το φόβο, στο Φως και την Έλευθερία.

Και δυο επιβεβλημένες σύντομες αποσαφηνίσεις:

α) Η κάθε κίνηση του Χριστού, μόνο αισθήματα ασφαλείας και εμπιστοσύνης πρέπει να προκαλεί στις καρδιές μας. Δεν είναι ο χάκερ που θα μάς έκμεταλλεντεί ή θα μάς εξευτελίσει, αλλά ο στοργικός μας Πατέρας, που κάνει τὰ πάντα για τὸ καλό μας. Και

β) Είναι ασύγκριτα πιο σημαντικά τὰ όφέλη της συνεργασίας με τον Χριστό, από οποιαδήποτε άλλη χοϊκή συνεργασία, ακόμη και του πιο επίδοξου χάκερ. Συνοψίζονται στις λέξεις: *Νόημα ζωής, Αγάπη, Σωτηρία*.

Ἐκκλησία καὶ ἐποποιία '40-'44 (Β')

Παναγιώτου Ἀργ. Ἀγγελοπούλου, Μ.Θ.

ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Β' (1965-1985)

Ο ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος (κατὰ κόσμον Νικόλαος) Δεληγιαννόπουλος, μετέπειτα Μητροπολίτης Ἀργολίδος ὡς Χρυσόστομος Β' (έκλ. 19/χειρ. 23.11.1965 - † 4.7.1985) γεννήθηκε στὴ Ζάκυνθο τὸ 1916. Οἱ γονεῖς του ὀνομάζονταν Ἰωάννης καὶ Ἀδμαντίνη. Κατὰ τὰ ἔτη 1934-1939 σπούδασε τὴν ἱερά ἐπιστήμη στὸ Παν/μιο Ἀθηνῶν, τὸ 1938 ἐκάρῃ μοναχὸς καὶ χειροτονήθηκε διάκονος ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο Μητροπολίτη, τότε Ζακύνθου καὶ κατόπιν Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, κυρὸν Χρυσόστομον στὴν Ἱ. Μοῆ Στροφάδων καὶ ἁγ. Διονυσίου. Διορίσθηκε ταυτοχρόνως ἱεροκέρυξ τῆς Ἱ. Μ. Ζακύνθου καὶ μετὰ ταῦτα τῆς Ἱ. Μ. Τριφυλίας. [Για περισσότερα βλ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΒ' (1965), 637-638 καὶ ΞΒ' (1985), 521-524· ἸΩ. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ, Ἡ Ἐκκλησία στὸν ἀγῶνα τοῦ Σαραντα, Ἀθήναι 19822, σ. 86-87]. Μετὰ τὴν ἐκδήλωση τῆς ἰταλικῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Ἑλλάδος, βάσει τῆς ἀπὸ 28ης Ἀπριλίου 1940 προβλεπομένης γενικῆς ἐπιστρατεύσεως, τοῦ ἀπὸ 12ης Ἰουνίου 1940 Βασιλικοῦ Διατάγματος καὶ ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου χειροτονήθηκε πρεσβύτερος, προήχθη σὲ Ἀρχιμανδρίτη καὶ εἰρέθη στὸ μέτωπο, συμβάλλοντας μὲ τὸν ἔνθεο ζῆλο του στὴν προάσπιση τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων τῆς Φυλῆς μας.

Ἀντιγράφουμε ἀπὸ τὸ προσωπικὸ του ἡμερολόγιο:

«Μετὰ ἀπὸ τρεῖς ὥρες πορεία φθάνω στὸ Τάγμα. Κατὰ τις 6 τὸ ἀπόγευμα ὁμίλησα εἰς τοὺς ἄνδρες. Τί ἐνθουσιασμός, Θεέ μου! Μοῦ ἐδήλωσαν ὅτι θέλουν νὰ ἐξομολογηθοῦν ὅλοι ἐξομολόγησις 200 ἀνδρῶν! Πότε; πῶς; ποῦ;

Ἔτσι, γονατιστὸς στὸ ἀντίσκηνο ἐλειτούργησα, ἐπάνω στὶς 2 βαλίτσες μου... ἐνῶ οἱ φαντᾶροι μας ὑπὸ συνεχῆ βροχὴ ἀπ' ἔξω, περιμέναν νὰ κοινωνήσουν... Τί συγκινητικὸ θέαμα! Μέσα στ' ἄγρια βουνὰ καὶ ὑπὸ βροχὴν, νὰ ἔρχωνται οἱ στρατιῶται μας νὰ ἐνώνονται διὰ τῆς Θ.

Κοινωνίας μετὰ τοῦ Σωτῆρος των. Νά γιατί νικᾶμε!!

Ἡ λειτουργία ὅμως αὐτὴ εἶχε τὴ θαυμαστὴ παρουσία τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Δηλαδή δυὸ φορές, κατὰ τὸ διάστημα τῆς λειτουργίας, ὀβίδες πυροβολικοῦ ἐγλείψαν τὴ σκηνή, ἐβυθίστηκαν στὸ χῶμα, χωρὶς νὰ ἐκραγοῦν. Ἐὰν ἔσκαζαν θὰ σκοτωνόμαστε ὅλοι!...

Κατόπιν καὶ ὑπὸ ραγδαίαν βροχὴν ἀνεχώρησα... στὸ δρόμο ἀδύνατος ἢ διάβασις ἐνὸς ποταμοῦ ἔπεσα. Ὁ ψάλτης μου ἔκανε χρέη πορθμείου, δηλαδή μὲ πήρε στοὺς ὤμους καὶ μὲ μετέφερε ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τοῦ ποταμοῦ εἰς τὸ ἄλλο... Τὸν κόπο αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἄς ἐνθυμοῦμαι ὅσο ζῶ.

Τὸ κρῦο ἦταν τόσο τσουχτερό, ποῦ μάς χτυποῦσε στὰ νύχια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδιῶν τόσο κρῦο, ποῦ σὰν ἄνθρωπος ἐλύγισα καὶ πρὸς στιγμὴν εἶπα: Θεέ μου, πάρε με, δὲν ἀντέχω... Τὸ ἄλλο βράδυ φθάσαμε σὲ ἄλλον καταυλισμὸ τῆ νύχτα. Κοιμήθηκα σ' ἕνα ἀντίσκηνο βάζοντας ἐπάνω στὰ χιόνια τὸ ὑπόσαγμα τοῦ ἀλόγου μου γιὰ σκέπασμα καὶ κουβέρτα. Ἦταν λοιπὸν τέτοια ἡ κόπωση, ὥστε νὰ ξυπνήσω πρωί-πρωί μὲ τὸ ἕνα μου χέρι βυθισμένο μέσα στὸ χιόνι, χωρὶς νὰ καταλάβω πῶς τὸ κίνησα ἔξω ἀπὸ τὸ ἀντίσκηνο».

Μετὰ τὴν κατάρρευση τοῦ μετώπου προσελήφθη ἀπὸ τὸν πνευματικὸ του πατέρα Μητροπολίτη Ἀργολίδος Ἰωάννη καὶ στὴ συνέχεια ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Χρυσόστομο Ταβλαδωράκη ὡς Ἱεροκέρυξ τῆς Ἱ. Μ. Ἀργολίδος. Τὸ 1960 διορίσθηκε Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τὸ 1965 ἐξελέγη παμψηφεὶ Μητροπολίτης Ἀργολίδος.

Ἐκοιμήθη στὶς 4 Ἰουλίου 1985, συνεπείᾳ καρδιακοῦ ἐπεισοδίου. Ἡ σορὸς του ἐξετέθη σὲ δημόσιο προσκύνημα στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγ. Πέτρου Ἀργους, ἡ νεκρώσιμος Ἀκολουθία ἐψάλλη στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱ. Ναὸ Ἀγ. Γεωργίου Ναυπλίου καὶ ὁ ἐνταφιασμός ἐγινε –σύμφωνα μὲ ἐπιθυμία τοῦ ἐκλιπόντος– στὴν Ἱ. Μοῆ Ὁσίου Θεοδοσίου τοῦ Νέου.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Δυό νέοι Μητροπολίτες

Συνήλθε στις 15.03.07, σέ έκτακτη Συνεδρία ή Ι.Σ.Ι., υπό τήν Προεδρία του Μακ. κ. Χριστοδούλου, με μόνο θέμα τήν πλήρωση των κενών μητροπολιτικών έδρων Τριφυλίας και Όλυμπίας και Μεσσηνίας. Μετά από τήν ψηφοφορία ανέδειχθησαν με έκλογή ο Αρχιμ. κ. Χρυσόστομος Σταυρόπουλος, Πρωτοσύγκελλος τής Ι. Μ. Μονεμβασίας και Σπάρτης, με 62 ψήφους, επί συνόλου 72 ψηφισάντων, Μητροπολίτης Τριφυλίας και Όλυμπίας και

ο Αρχιμ. κ. Χρυσόστομος Σαββάτος, Ίεροκήρυκας τής Ι. Α. Αθηνών και καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με 42 ψήφους, επί συνόλου 72 ψηφισάντων, Μητροπολίτης Μεσσηνίας. Οι χειροτονίες τους τελέσθησαν τὸ Σάββατο 17.03.07 και τήν Κυριακή 18.03.07 αντίστοιχως, στὸν Ι. Καθεδρικό Ναό των Αθηνών και οι ένθρονίσεις τους τὸ Σάββατο 31 Μαρτίου.

Τὰ βραβεία του Διαγωνισμού «Γέφυρες Πολιτισμού 2006»

Πραγματοποιήθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία τήν Κυριακή 4 Μαρτίου 2007 στο Διορθόδοξο Κέντρο Ι. Μ. Πεντέλης ή Τελετή Απονομής

μα: «Ναι στη δημιουργία. Όχι στην εξάρτηση». Στην Τελετή, ενώπιον πλήθους κόσμου, τὰ μετάλλια των βραβευθέντων επέδωσε ο

των Βραβείων και Ειδικών Διακρίσεων των διαγωνισμών «Γέφυρες Πολιτισμού 2006» τής Έκκλησίας τής Ελλάδος. Διακρίθηκαν εκατόν πενήντα έφηβοι και νέοι από τις Ι. Μητροπόλεις τής Έκκλησίας τής Ελλάδος στις κατηγορίες: Ζωγραφική, Αφίσα, Φωτογραφία και Διαφημιστικό Μήνυμα (slogan) με γενικό θέμα:

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλος. Στο πλαίσιο τής Τελετής Βράβευσης έγινε παρουσίαση του Λευκόματος «Γέφυρες Πολιτισμού 2006», τὸ ὁποῖο ἐκδόθηκε με φωτογραφικό υλικό των έκδηλώσεων και των διαγωνισμών. Τὸ μουσικό σύνολο Ι.Ν. Παναγίας Βλαχερνών Ι.Μ. Αττικής ἐρμήνευσε τὸ τραγούδι «Γιατί εξάρτηση;» σε στίχους και μουσική του π. Χρήστου Κατσούλη, τὸ ὁποῖο συντέθηκε ειδικά για τις έκδηλώσεις. Τήν ὀργάνωση των

έκδηλώσεων είχε ή Συνοδική Έπιτροπή Καλλιτεχνικών Έκδηλώσεων.

Πνευματική έκδήλωση στην Ι. Μ. Ζιχνών

Τήν Κυριακή τής Σταυροπροσκυνήσεως Γ' των Νηστειών και στα πλαίσια τής πνευματικής κινήσεως τής Ι. Μ. Ζιχνών και Νευροκοπίου στὸν Κατανυκτικό Έσπερινό που τελέσθηκε στὸν Ι. Μητροπολιτικό Ναὸν Ἁγίου Δημητρίου Νευροκοπίου μίλησε με θέμα: «Η Θεολογία του Σταυρού» ἀποδεχόμενος τήν πρόσκληση του Σεβ. κ. Ιεροθέου ὁ Ἀρχιμανδρίτης π. Θεόφιλος Λεμοντζής, κληρικός τής Ι. Μ. Βερροίας, Καμπανίας και Ναούσης. Ὁ ὁμιλητής παρουσίασε ἐμπεριστατωμένα και με θεολογική ἀκρίβεια βασιζόμενος στην

Πατερική Διδασκαλία τής Έκκλησίας μας τὸ ἐπικαιρό θέμα (λόγω τής έορτῆς τής Σταυροπροσκυνήσεως) και μετέδωσε στους πιστούς μας τὸ ἀκριβές μήνυμα που ἀπορρέει ἀπό τήν Ζωοποιό Χάρη του Τιμίου Σταυρού. Στο τέλος του Κατανυκτικού Έσπερινού ὁ Σεβ. κ. Ιεροθέος ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸν πατέρα Θεόφιλο για τήν παρουσία του στην Ι. Μητρόπολη, καθώς και για τὸν πνευματικό λόγο που προσέφερε, εὐχήθηκε στο πολυπληθές ἀκροατήριο πνευματική και ψυχική δύναμη για τὸ ὑπόλοιπο τής Μ. Τεσσαρακοστῆς.

Έκδηλώσεις στην Ι.Μ. Καστορίας

Στὸν Ι. Ν. Ἁγ. Νεκταρίου Ἄργους Ὁρεστικού έγινε στις 03.02.07 ή ὑποδοχή των Ἱερῶν Λειψάνων του Ἁγ. Παρθενίου και ἀκολούθησε Μ. Ἀρχιερατικός Πανηγυρικός Έσπερινός ἀφιερωμένος στους καρκινοπαθείς ἀσθενείς ἀδελφούς μας. Τήν ἐπομένη

στὸν ἴδιο Ἱερὸ Ναὸ τελέσθηκε Ἀρχιερατική Θ. Λειτουργία, στην ὁποία λειτούργησε ὁ Σεβ. Καστορίας κ. Σεραφεῖμ. Στῆ συνέχεια δόθηκαν τιμητικές διακρίσεις ἀπό τὸν Σεβ. σέ ἔξι πολύτεκνες μητέρες για τις συνεχείς και ἀγόγγυστες προσπάθειες που κατα-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

βάλλουν για μία χριστιανική οικογένεια. Στις 6.02.07 στην Ί. Μ. Μαυρωτίσσης τελέστηκε Ί. Άγρυπνία αφιερωμένη στους πάσχοντες αδελφούς μας από τη νόσο του καρκίνου, ιεουργούντος του Σεβ. Καστοριάς. Κατόπιν τελέστηκε Ίερὸν Μνημόσυνο στη μνήμη των κεκοιμένων από την επάρατη νόσο. Τὴν Πέμπτη 8 Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. ἡ Ί. Μ. Καστοριάς τίμησε τοὺς Ταχυδρομικοὺς Ὑπαλλήλους τοῦ Νομοῦ. Στὸν Ί. Ν. Ἄγ. Νεκταρίου Ἄργους Ὁρεστικοῦ τελέ-

στηκε Ἀρχιερατικὴ Θ. Λειτουργία καὶ στη συνέχεια παρατέθηκε δεξίωση πρὸς τιμὴν τῶν Ταχυδρομικῶν Ὑπαλλήλων τοῦ Ν. Καστοριάς. Τέλος στις 16.02.07 στὸν Ί. Ν. Ἄγ. Νικάνορος Καστοριάς τελέστηκε Ἀρχιερατικὴ Θ. Λειτουργία πρὸς τιμὴν τῆς Ἁγίας Φιλοθέης, ιεουργούντος τοῦ Σεβ. Καστοριάς. Ἐπακολούθησε ἀρτοκλασία, παρόντων ὄλων τῶν μελῶν τῶν Ε. Φ. Τ. τῆς Ί. Μ. Καστοριάς, προστάτις τῶν ὁποίων εἶναι ἡ Ἄγ. Φιλοθέη.

Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα στὴν Ί.Μ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

«Τὰ Ὀρησκευτικὰ στὸ σύγχρονο σχολεῖο: Ἀπέναντι στὶς προκλήσεις τῶν καιρῶν» ἦταν τὸ κεντρικὸ θέμα τῆς καθιερωμένης πλέον Ἐπιστημονικῆς Ἡμερίδας ποὺ διοργάνωσε καὶ φέτος ἡ Ί.Μ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως σὲ συνεργασία μὲ τὴν Περιφερειακὴ Διεύθυνση Α/βάθμιας καὶ Β/βάθ-

μιας Ἐκπαίδευσης Δυτικῆς Θεσσαλονίκης, γιὰ τοὺς Θεολόγους Καθηγητὲς τῶν γυμνασίων καὶ λυκείων τῆς μητροπολιτικῆς τῆς περιφέρειας. Εἰσηγητὲς στὴν ἡμερίδα, τὴν ἑναρξὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς ὁποίας κήρυξε ὁ Σεβ. κ. Βαρνάβας, ἦταν ὁ κ. Στ. Γιαγκάζογλου, Δρ Θεολογίας – Σύμβουλος τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, μὲ θέμα: «Τὸ μάθημα τῶν Ὀρησκευτικῶν στὴ δημόσια ἐκπαίδευση: Σκοποί, περιεχόμενο, φυσιογνωμία, νέα βιβλία, διαθεματικὴ προσέγγιση, εὐρωπαϊκὴ προοπτικὴ» καὶ ὁ κ. Κ. Παπαδάκης, Δρ Θεολογίας – Καθηγητὴς τοῦ Διαπολιτισμικοῦ Λυκείου Εὐόσμου, μὲ θέμα: «Μήπως διαπαιδαγωγοῦμε μελλοντικούς ἀθέους;». Παρέστησαν πολλοὶ ἐκπρόσωποι ὄλων τῶν βαθμίδων τῆς Ἐκπαίδευσης, τῶν τοπικῶν ἀρχῶν κ.ἄ.

Ἀρχιμανδρίτης ἀναγορεύθηκε διδάκτωρ τῆς Ἱατρικῆς

Στις 06.03.07 στὸ χῶρο τοῦ Γ. Π. Νοσοκομείου Ἀλεξανδρουπόλεως παρουσία τοῦ Πρυτάνεως καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς πραγματοποιήθηκε ἡ τελετὴ ἀναγορεύσεως σὲ Διδάκτορα τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ί. Μ. Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀρχιμ. κ. Εἰρηναίου Λαφτσῆ, ὁ ὁποῖος ἐξεπόνησε τὴν διδακτορικὴ του διατριβὴ μὲ τίτλο «Ἡ συμβολὴ τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας στὴν ἀσκηση τῆς ἱατρικῆς πράξης καὶ τὴν ἱατρικὴ ἐκπαίδευση» στὸ τμῆμα Ἱστορίας τῆς Ἱατρικῆς, μὲ ἐπιβλέποντα τὸν Καθηγητὴ τῆς Ἀνατομίας κ. Θ. Δημητρίου. Ἡ Διδακτορικὴ διατριβὴ παρουσιάστηκε

ἐνώπιον ἑπταμελοῦς ἐπιτροπῆς τὴν 23.02.07 καὶ βαθμολογήθηκε μὲ «Ἀριστα».

Τιμὴ σὲ ὑπέργηρη χορηγὸ

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς μνήμης τοῦ Ἄγ. Χαράλαμπους, πολιοῦχου Κέας, ὁ Σεβ. Σύρου κ. Δωρό-

θεος μετέβη στὸ νησί, προέστη σὲ πολλὰς Ί. Ἀκολουθίαις καὶ ἐπισκέφθηκε τὰ σχολεῖα ὄλων τῶν βαθμίδων. Στὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο Κ. Μεριᾶς οἱ μαθητὲς τοῦ προσέφεραν συμβολικὰ μιὰ ρίζα ἐλιάς. Χαρακτηριστικὰ στιγμιότυπα ἀπὸ τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἄγ. Χαράλαμπους στὴν Κέα εἶναι ἡ ἀπονομὴ τοῦ μεταλλίου τῆς Ί. Μητροπόλεως στὴν κ. Ἀλεξάνδρα Πορίχη, κάτοικο τοῦ νησιοῦ, εὐσεβέστατη γερόντισσα 98 ἐτῶν, γιὰ τὶς πολύτιμες προσφορὰς καὶ χορηγίες τῆς πρὸς ὄλους τοὺς ναοὺς τῆς Κέας καὶ ἡ προσφορὰ μετὰ τὴν Λιτανεῖα ἀπὸ τὸν κ. Δωρόθεο στὰ παιδιὰ τῆς νεοσύστατης Δημοτικῆς Φιλαρμονικῆς ἑνὸς εὐφώνιου, κατὰ παράκληση τοῦ Δημάρχου Κέας.

Ἡ ἑορτὴ τῶν Φθιωτῶν Ἁγίων

Σὲ κλίμα ἔντονης πνευματικότητας ἡ Ί. Μ. Φθιώτιδος ἐόρτασε τὸν πάντιμο χορὸ τῶν Φθιωτῶν Ἁγίων. Οἱ λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις ἀρχισαν μὲ τὴν κατάθεση τῶν ἱ. Λειψάνων τοῦ Ὁσ. Δαβίδ, τοῦ Ὁσ. Σεραφεῖμ, τοῦ Ὁσ.

Ἀγάθωνος καὶ τοῦ Ἄγ. Νεκταρίου στὸν Ί. Μητροπολιτικὸ Ναὸ στις 16.03.07. Στὴν Ἀκολουθία τῆς Δ' Στάσεως τῶν Χαυρετισμῶν χοροστάτησε ὁ Σεβ. κ. Νικόλαος καὶ ἀκολούθησε ὁλονύκτιος Ἄγρυπνία, τὴν ὁποία ἐτέλε-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

σε ο Ήγούμενος τῆς Ἱ. Μ. Ἀγ. Νικολάου Δίβρης Ἀρχιμ. Ἀρσένιος Κατερέλος καὶ ἔψαλαν φοιτητές τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ.. Τὸ Σάββατο τὸ πρωὶ τελέσθηκε Θ. Λειτουργία καὶ στὴ συνέχεια ἐψάλη ἡ Παράκληση τῶν Φθιωτῶν Ἀγίων. Τὸ ἀπόγευμα τελέσθηκε Μ. Πανηγυρικός Ἐσπερινός χοροστατοῦντος

τοῦ Σεβ. Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου καὶ μετὰ τὴν συμμετοχὴ τῶν Σεβ. Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, Σιδηροκάστρου κ. Μακαρίου καὶ τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη. Οἱ ἐκδηλώσεις κορυφώθηκαν τὴν Κυριακὴ 18 Μαρτίου μετὰ τὴν τέλεση Πολυαρχιερατικῆς Θ. Λειτουργίας στὴν ὁποία ἔλαβαν μέρος ὅλοι οἱ προαναφερθέντες Σεβ. Μητροπολίτες παρόντων τῶν Πολιτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν τῆς περιφέρειας. Μετὰ τὴ Θ. Λειτουργία οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ συνοδοὶ τους μετέβησαν στὴν Ὑπᾶτη καὶ παρέστησαν στὰ ἐγκαίνια τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου καὶ στὴ συνέχεια ἐπισκέφθηκαν τὴν Ἱ. Μ. Ἀγάθωνος. Ἡ ἑορτὴ τῶν Φθιωτῶν Ἀγίων ἐκλείσει τὸ βράδυ μετὰ τὸν Κατασκευτικὸ Ἐσπερινό, στὸν ὁποῖο χοροστάτησε ὁ Σεβ. κ. Νικόλαος καὶ μίλησε ὁ Ἀρχιμ. Ἀχιλλίος Τσουτσοῦρας, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου.

Σύναξη ἀναγνωστῶν ὑποψηφίων Κληρικῶν τῆς Ἱ. Μ. Χαλκίδος

Τὴν Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνησεως 11.02.07, ὁ Σεβ. Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, προσκάλεσε σὲ Σύναξη τοὺς Ἀναγνώστες καὶ Ὑποψηφίους Κληρικούς τῆς Ἱ. Μ. Χαλκίδος ἀπὸ ὅλη τὴν ἐπαρχία. Κατὰ τὴν Ἀρχιερατικὴ Θ. Λειτουργία, ἡ ὁποία τελέσθηκε ἀπὸ τὸν κ. Χρυσόστομο στὸν Ἱ. Ν. Ἀγ. Νικολάου Χαλκίδος, μετὰ τὴν συμμετοχὴ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος, διακόνησαν οἱ Ὑποψήφιοι Κληρικοί, εἴτε στὸ Ἱ. Βῆμα, εἴτε βοηθώντας τοὺς δύο Χοροὺς τῶν Ἱεροψαλτῶν. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Θ. Λειτουργίας, ἀναγνώσθηκε ἡ σχετικὴ Ἐγκύκλιος τῆς Ἱ. Συνόδου περὶ τῶν Ἱερατικῶν Κλίσεων καὶ πρὶν τὴν Ἀπόλυση ὁ Σεβ. παρακάλεσε τοὺς πολλοὺς πιστοὺς ποὺ συμμετείχαν στὴ Θ. Λειτουργία νὰ μὴν ξεχνοῦν στὴν προσευχὴ τοὺς Κληρικούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ὑποψηφίους Κληρικούς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως. Κατόπιν τὰ παιδιά ἔλαβαν πρόγευμα, τὸ ὁποῖο παρέθεσε ἡ Ἑνορία τοῦ Ἀγ. Νικολάου, μετὰ φροντίδα τοῦ Προϊσταμένου τῆς π. Ἡλίας Ἀγιαννίτη,

σὲ κατάστημα τῆς Παραλίας Χαλκίδος. Στὴ συνέχεια ὁ Σεβ. παρέθεσε γεῦμα στοὺς Ἀναγνώστες, στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱ. Ν. Ἀγ. Δημητρίου Χαλκίδος, τὸ ὁποῖο, μετὰ τὴν εὐθύνη τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ἑνορίας π. Αἰμ. Χρήστου, προετοίμασαν οἱ λαϊκοὶ συνεργάτες –κύριοι καὶ κυρίες– τῆς Ἑνορίας, μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὁποῖου διένειμε στὰ παιδιά ἀναμνηστικὲς εὐλογίες.

Πορίσματα διημερίδος περὶ τῆς Ἱερατικῆς οἰκογένειας

- 1) Ἡ παράδοση τῆς ἑγγαμῆς ἱερωσύνης ἀποτελεῖ ἀνεκτίμητη εὐλογία τὴν ὁποία μᾶς κληροδότησαν οἱ Πατέρες μας. Ἐπιτρέπει τὴν ἰσορροπία μεταξύ «οὐρανοῦ καὶ γῆς» καὶ τὴν ἄρμονικὴ συνεργασία τῆς φύσεως μετὰ τὴν Χάρη. Ἐξασφαλίζει τὴν ὀρθὴ Θεολογία τῆς Ἐκκλησίας σὲ θεανθρώπινη βάση. Ἐνισχύει τὸ πνευματικὸ νόημα τοῦ γάμου ἐν γενεῖ.
- 2) Ἡ ποιότητα τῆς συζυγίας τοῦ κληρικοῦ κατέχει κεντρικὴ θέση στὴν ὅλη διακονία του. Ἀπὸ αὐτὴν ἐξαρτᾶται ἐὰν ὁ κληρικός θὰ εἶναι χαρούμενος ἄνθρωπος καὶ ἀποτελεσματικὸς ποιμένας. Ἔτσι ἡ ὀρθὴ ἐπιλογή συζύγου καθίσταται ὄρος ἀναντικατάστατος γιὰ μιὰ ἐπιτυχὴ ἱερωσύνη. Χρειάζεται νὰ λειτουργοῦν ὁμαλὰ τὰ κατὰ φύσιν προκειμένου νὰ ὑπηρετηθοῦν ὀρθὰ τὰ ὑπὲρ φύσιν. Ἐπὶ πλέον ἀπαιτεῖται διαρκῆς ἐπιμέλεια τοῦ συζυγικοῦ δεσμοῦ καὶ ἐμβάθυνση τῆς ἀγάπης.
- 3) Τὰ παιδιά τοῦ κληρικοῦ μεγαλώνουν μέσα σὲ μιὰ ἰδιόμορφη οἰκογένεια, ὅπου ἀπαιτεῖται ἰσορροπία ἰδιωτικότητος καὶ κοινωνικότητος. Ἡ ἐπιτυχημένη ἄσκηση τῆς ἱερωσύνης μεταξύ πατέρα καὶ παιδιῶν. Ἡ προσεκτικὴ καὶ μετὰ διάκριση ἀγωγή, σὲ κλίμα σεβασμοῦ τῆς προσωπικότητός τους καὶ ἐν Χριστῶ ἐλευθερίας, θὰ μετατρέψει τὴν ἰδιομορφία τῶν παιδιῶν σὲ πλεονέκτημα καὶ ὄχι σὲ μειονέκτημα. Στὴν φυσιολογικὴ ἀνάπτυξή τους θὰ συντελέσει ἡ ἐν χαρᾷ βίωση καὶ τοῦ γάμου καὶ τῆς ἱερωσύνης ἀπὸ τὸν κληρικὸ καὶ τὴν σύζυγό του.
- 4) Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μέριμνα τοῦ ἴδιου τοῦ Ἱερατικοῦ ζεύγους, πρόσθετη ποιμαντικὴ φροντίδα περὶ αὐτοῦ ἀπαιτεῖται. Φρόνημα ὑπεροψίας τοῦ ἀγάμου κληρικοῦ ἐναντι τοῦ ἐγγάμου ἀποτελεῖ ἔκπτωση ἀπὸ τὸ ἐκκλησιαστικὸ ἦθος. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση, ὁ ἐπίσκοπος, ὁ πνευματικός, καὶ ἡ ἐνορία, χρειάζεται

νὰ ἀγκαλιάσουν μετὰ στοργὴ τὴν Ἱερατικὴ οἰκογένεια καὶ νὰ προσφέρουν τὶς προϋποθέσεις ἐκεῖνες οἱ ὁποῖες θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἀριστη κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνάπτυξή της. Ὁ κόπος ποὺ θὰ καταβληθεῖ ἐν προκειμένῳ γιὰ νὰ ἐκπληρώσει τὴν διπλὴ τῆς ἀποστολή, θὰ ἀποδώσει στὸ σύνολο ἐκκλησιαστικὸ σῶμα ἐν καιρῷ.

- 5) Ἐνδεικτικὰ σημεῖα φροντίδας πρὸς τὴν Ἱερατικὴ οἰκογένεια θὰ ἦταν: ἡ καλλιέργεια ὀρθῆς Θεολογίας περὶ γάμου καὶ ἱερωσύνης, ἡ ἐπιμελημένη ποιμαντικὴ ἐργασία μετὰ τοὺς ὑποψηφίους καθὼς καὶ μετὰ τὶς πιστὲς νέες γυναῖκες, ἡ ἰδιαίτερη προσοχὴ κατὰ τὴν ἐπι-

Τὴν 1η καὶ 2α Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στὸ Διορθόδοξο Κέντρο στὴν Ἱ. Μ. Πεντέλης Διημερίδα μετὰ θέμα «Ἱερατικὴ Οἰκογένεια». Σὲ παλαιότερο τεῦχος δημοσιεύθηκε ἡ εἰσήγησις τοῦ κ. Κων. Μπλάθρα στὴν Διημερίδα, ὡς τέκνου Ἱερατικῆς οἰκογενείας. Στὸ παρὸν τεῦχος δημοσιεύουμε τὰ σχετικὰ Πορίσματα.

λογὴ καὶ χειροτονία, ἡ ἀνακάλυψη ὑγιῶν ζευγῶν πιστῶν χριστιανῶν πρὸς καλλιέργεια Ἱερατικῆς κλίσεως, ἡ μεσολάβηση ἐπαρκῶς χρόνου μεταξύ γάμου καὶ χειροτονίας, ἡ ἀνάθεση στὸν κληρικὸ λελογισμένων καθηκόντων τὰ ὁποῖα θὰ συμβαδίζουν μετὰ τὴν φάση ζωῆς τῆς οἰκογενείας καὶ δὲν θὰ δυσχεραίνουν τὴν ἀνάπτυξή της, ἡ καλλιέργεια προσωπικῆς ἐπαφῆς τοῦ ἐπισκόπου μετὰ τὰ μέλη τῆς Ἱερατικῆς οἰκογενείας, ἡ δημιουργία εὐκαιριῶν συναναστροφῆς καὶ συμπονηματισμοῦ τῶν Ἱερατικῶν οἰκογενειῶν, ἡ ἀποφυγὴ σκανδαλισμοῦ τῆς Ἱερατικῆς οἰκογενείας, ἡ δημιουργία δομῶν καὶ τρόπων προσφορᾶς βοήθειας σὲ Ἱερατικὲς οἰκογένειες ποὺ βρίσκονται σὲ κρίση κ.π.ᾶ.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου,

Ὁμιλία εἰς τὴν τριήμερον Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*

Ἐπιμέλεια καὶ
ἐρμηνεία κειμένου,
Γεωργία Κουνάβη,
Θεολόγος

«Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί. Χαίρετε γιατί ὁ Χριστὸς μας ἀνέστη ἀπὸ τοὺς νεκροὺς. Ἄς ἐορτάσουμε, λοιπόν, αὐτὴ τὴ λαμπροφόρο ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, τὴν ὁποία γιὰ μᾶς δημιούργησε ὁ Κύριός μας μὲ σωφροσύνη καὶ εὐχαρίστηση. Ἄς αισθανθοῦμε σήμερα ἀνέκφραστη ἀγαλλίαση καὶ εὐφροσύνη. Ἄς κηρύξουμε στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρα μας, ἀλλὰ ἄς βροντοφωνήσουμε καὶ τὴ δική μας σωτηρία. Ἄς κηρύξουμε τὴν νέκρωση τοῦ διαβόλου, τὴν ἀπαλλαγὴ μας ἀπὸ τὰ ἀκάθαρτα δαιμονικά πνεύματα, τὴν σωτηρία τῶν Χριστιανῶν, τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν...

Γιατὶ μὲ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ὁ Ἄδης ταράσσεται, ὁ διάβολος πενθεῖ, ἡ ἀμαρτία νεκρώνεται, τὰ πονηρὰ πνεύματα διώκονται, οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴ γῆ ἀνεβαίνουν στοὺς οὐρανοὺς· αὐτοὶ ποὺ βρίσκονται στὸν Ἄδη ἐλευθερώνονται ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ διαβόλου καὶ προσφεύγοντες στὸ Θεὸ φωνάζουν μὲ παρηρησία. Ποῦ εἶναι ἡ νίκη σου θάνατε; ποῦ εἶναι τὸ κέντρο σου Ἄδη;

Αἷτιος αὐτῆς τῆς μεγάλης καὶ ἀγίας ἐορτῆς καὶ πανηγύρεως γιὰ μᾶς εἶναι ὁ Χριστὸς μας, ὁ πρόξενος ὅλων τῶν καλῶν. Αὐτὸς καὶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μᾶς δημιούργησε καὶ ἀπὸ τὴν ἀνυπαρξία μᾶς ἔφερε στὴν ὑπαρξία. Αὐτὸς, ἐνῶ εἶχαμε νεκρωθεῖ ἀπὸ τὴν ἀμαρτία, μᾶς χάρισε τὴν πραγματικὴ ζωὴ καὶ μᾶς ἀπελευθέρωσε ἀπὸ τὴν τυραννία τοῦ σατανᾶ.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ, λοιπόν, ἀξίζει καὶ ἐμεῖς νὰ ποῦμε: Τί νὰ ἀνταποδώσουμε στὸν Κύριό μας γιὰ τίς τόσες δωρεές του; Αὐτὸς, ποῦ ἐνῶ ἦταν Θεὸς ἔγινε καὶ ἄνθρωπος γιὰ μᾶς ἀπὸ ἀγάπη ἔγινε ὑπήκοος μέχρι θανάτου γιὰ νὰ μᾶς ἀπαλλάξει ἀπὸ τὸν αἰώνιο θάνατο· ἐφόρεσε δούλου μορφή, ὁ Δεσπότης τῶν ἀγγέλων ἔγινε ἄνθρωπος, ὁ Θεὸς Λόγος, ὁ ὁμοούσιος μὲ τὸν Πατέρα ἔπαθε ὡς πρὸς τὴ σάρκα, τῆς ζωῆς μας ὁ χο-

ρηγός· ἐτάφη τῆς ἀθανασίας ἡ πηγὴ, γιὰ νὰ προσφέρει σὲ ὅλους τὴν ἀθανασία.

...Ἄς ἐορτάσουμε λοιπόν πανηγυρικά καὶ χαρμόσινα αὐτὴ τὴν εὐλογημένη ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας. Γιατὶ ἀναστήθηκε καὶ τὴν οἰκουμένη συνανέστησε μαζί μὲ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ λάμπει Χριστὸς ὑπὲρ τὸν ἥλιο αὐτὴ τὴν ἀγία ἡμέρα τοῦ Πάσχα. Πάσχα,

λοιπόν, ἀδελφοί, θαυμαστὸ σήμερα· τὸ ἔργο τῆς θείας ἀρετῆς καὶ δυνάμεως... Ἄς ἐορτάσουν μαζί μας οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ ἀρχάγγελοι καὶ ὅλος ὁ οὐράνιος δῆμος· ἄς ἐορτάσουν καὶ οἱ χοροὶ καὶ τὰ συστήματα τῶν ἀστέρων· ἄς ἐορτάσει καὶ ὅλη ἡ γῆ ἡ λουσμένη μὲ τὸ ἀναστάσιμο φῶς. Αὐτὸ εἶναι τὸ Πάσχα, τὸ κοινὸ πανηγύρι ὅλων, ὅλου τοῦ κόσμου ἡ ἀθάνατη ζωὴ, ἡ πηγὴ τῆς σωτηρίας, τῶν ἀνθρώπων ἡ οὐράνια ἀφθαρτὴ εὐφροσύνη, ἡ ἀγία τελετὴ, ἡ ἐρμηνεύουσα τὰ παλαιὰ καὶ τὰ νέα μυστήρια.

...Ἄς ἐορτάσουμε, λοιπόν, μὲ χαρὰ ἀνεκλάλητη, καὶ ἄς εὐχαριστήσουμε τὸ Σωτῆρα μας Χριστό, γιὰ τὴν Ἀνάστασιν Του καὶ τὴ σωτηρία μας.

Ἀδελφοί, ἀφοῦ πιστεύουμε βαθιὰ στὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ μας, ἄς περιμένουμε καὶ πάλι τὸν ἐρχομὸ του τὸν ἔνδοξο. Γιατὶ ὁ Κύριός μας στὴ δευτέρα του Παρουσία θὰ ἔλθει μὲ συνοδεία ἀγγέλων καὶ μὲ φωνὴ σάλπιγγος.

* (PG 50, 821-824, PG 59, 735-736)

«Μηδεὶς θρηνεῖτω πενίαν...»

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ.κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Ὁ Μεγάλος Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ποῦ, μὲ βαθυστόχαστες καὶ πνευματικὲς ἐξάρσεις, τραγούδησε τὴ λαμπροφόρο Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, στὸν Κατηχητικὸ του λόγο καλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ γιορτάσουν, χωρὶς θρήνου. «Μηδεὶς θρηνεῖτω πενίαν...».

Καὶ αὐτό, γιατί ἡ προσφορά τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος μας εἶναι πολὺ μεγάλη. Ἀγκαλιάζει ὅλο τὸ σύμπαν, τὸν ὁρατὸ καὶ ἀόρατο κόσμο. Ἰδιαίτερα, ὅμως, ἡ Ἀνάστασιν ἀναφέρεται στὸν ἄνθρωπο, τὸ κατ' ἐξοχὴν δημιούργημά Του. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ θρηνεῖ, ἀλλὰ νὰ χαίρει, γιὰ τὴ λαμπροφόρο Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ.

Καὶ δικαίως εἶναι ἡ πρόσκληση καὶ προτροπὴ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Τὴν ἀγία καὶ χαρμόσινη αὐτὴ μέρα ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ πρέπει νὰ δονεῖται ἀπὸ τὴν ἀγιαστικὴ χάρη τοῦ Ζωοδόχου Τάφου. Δὲν ἐπιτρέπεται ὁ θρήνος, τὰ δάκρυα, τὸ κλάμα. Ὅπως, τώρα τὴν Ἀνοιξή, τὰ κοιμισμένα ἀπὸ τὸ χειμῶνα κλαδιὰ τῶν δένδρων γεμίζουν ἀπὸ πράσινα φυλλώματα καὶ ἄνθη, ἔτσι καὶ στὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, οἱ ἀνθρώπινες ψυχές πρέπει νὰ ἀνθοφορήσουν καὶ νὰ γεμίσουν ἀπὸ θεῖο ὕμνο, ποῦ τὸν συντονίζουν καὶ ψάλλουν οἱ ἄγγελοι, οἱ ἀρχάγγελοι, οἱ ἐπουράνιες δυνάμεις καὶ ὅλη ἡ πλάση. Ὁ ἥλιος, τὰ ἄστρα, ἡ σελήνη, τὰ ὕδατα, οἱ πηγές, τὰ ποτάμια, τὰ βουνά. Ἀκόμη, οἱ ψυχές τῶν Δικαίων, οἱ Ἀπόστολοι, οἱ Προφῆτες, οἱ Μάρτυρες, οἱ Δίκαιοι καὶ οἱ Ὅσιοι.

Μὲ τὴ λαμπρὴ, οἱ πόνοι, τὰ δάκρυα, οἱ θλίψεις πρέπει νὰ ἐξαφανισθοῦν. Προβάλλει ἡ εὐλογημένη Χάρη τοῦ Ἀναστάτου

Χριστοῦ. Ἀκόμη, ἡ ἔλλειψη τῆς ἀρετῆς στὸν ἄνθρωπο, δὲν πρέπει νὰ ἀνακόψει τὸ βῆμα πρὸς τὸν Ἀναστάντα Κύριο. Ὁ Ἀναστάς Χριστὸς δέχεται ὅλους. Οἱ θεῖες Του δωρεές προσφέρονται σὲ ὅλους. Στους πλούσιους καὶ φτωχοὺς. Δικαίους καὶ ἀδίκους. Πεινασμένους καὶ χορτάτους. Ὁ Ἀναστάς Κύριος «καὶ τὴν πράξιν τιμᾶ», ἀλλὰ «καὶ τὴν πρόθεσιν ἐπαινεῖ». Ἡ Ἀνάστασιν Του χαρίζει τὸ μέτρο τῆς πολιτείας τοῦ ἀνθρώπου. Κτίζεται ἡ νέα ζωὴ. Ἀναδημιουργεῖται ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ζωὴ πολιτεύεται.

Ἡ φωτοφόρος Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ θεία τῆς πνοῆς μᾶς δίδουν τὴ δύναμη νὰ μισήσουμε ὅλα ἐκεῖνα, ὅσα κατατρῶνουν τὴν ἠθικὴ μας ὑπόστασιν. Εὐγνώμονες προσκυνητὲς τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἐμβαθύνουμε στὸ μήνυμα καὶ μὲ φλογισμένη τὴν ψυχὴ, γιὰ λύτρωση καὶ σωτηρία, ἄς ζήσουμε τὸν Ἀναστάντα, ποῦ, μὲ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο, λέγει: «Οὐκοῦν εἰσελθετε πάντες εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Καὶ πρῶτοι καὶ δεῦτεροι τὸν μισθὸν ἀπολαύσετε».

Τί κι ἂν σήμερα ὁ Ἀναστάς Χριστὸς περιφρονεῖται, ὑβρίζεται, ἐγκαταλείπεται, προδίδεται, πολεμεῖται; Ἐκεῖνος, μὲ ἀνοιχτὲς τίς ἀγκάλες Του, μᾶς ἀναζητεῖ. Ἀγκαλιάστε Του, εἶναι ἡ Ἀνάστασιν καὶ ἡ Ζωὴ.

Σήμερα ὅλοι τὸν ἀναζητοῦν. Τὰ πάντα. Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ φτώχεια. Ἡ δύναμη καὶ ἡ ἀδυναμία. Ἡ σοφία καὶ ἡ ἀγνοσία. Ἡ εἰρήνη καὶ ὁ πόλεμος. Ὁ οὐρανός, ἡ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια. Πρέπει, λοιπόν, νὰ τὸν συναντήσουμε. Τὸν ἔχομε ἀνάγκη.

Ὁ ἀρχαῖος ὕμνος «Πληρωθήτω»

Τοῦ Δ. Ἀνατολικιώτου, ἐπιμελητοῦ «Διπτύχων»

1. **Ὁ ὕμνος.** Στὰ «Δίπτυχα» τοῦ ἔτους 2007 σημειώνεται ὅτι μετὰ τὸ «Εἶδομεν τὸ φῶς» σέ κάθε θεία Λειτουργία πρέπει νὰ ψάλλεται καὶ ὁ ὕμνος «Πληρωθήτω» (Δίπτυχα, 22 Φεβρουαρίου, σελ. 66· «Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν “*Πάντοτε νῦν καὶ αἰεῖ*”», ὁ χορὸς τὸ Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν, ὡς ἐν πάσῃ λειτουργίᾳ, τελεία ἢ προηγουμένη»), πλὴν τῆς διακαινησίμου ἐβδομάδος. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ὕμνος αὐτὸς δὲν εἶναι σήμερα εὐρύτερα γνωστὸς (παρέμεινε σέ μοναστηριακὴ κυρίως χρῆση), παρατίθεται ἐδῶ.

Ἦχος β΄ (ἢ πλ. α΄)

- 1 Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς σου, Κύριε,
- 2 ὅπως ὑμνήσωμεν τὴν δόξαν σου,
- 3 ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς μετασχεῖν
- 4 τῶν ἁγίων ἀθανάτων καὶ ἀχράντων σου μυστηρίων·
- 5 στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ σῶ ἁγιασμῷ,
- 6 ὅλην τὴν ἡμέραν μελετᾶν τὴν δικαιοσύνην σου·
- 7 ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια, ἀλληλοῦια.

2. **Μαρτυρίες.** Ὁ ὕμνος εἶναι ἀρκετὰ ἀρχαῖος, παλαιότερος τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς». Ψάλλεται ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 7ου αἰῶνος («Πασχάλιον χρονικόν»), ὑπάρχει σέ λειτουργικὰ εἰλητάρια, εὐχολόγια καὶ τυπικὰ ἀπὸ τοῦ 12ου αἰῶνος καὶ ἐξῆς, ἐνῶ παραλλαγή του βρισκόμε στὴν ἀρχαιοτάτη λειτουργία τὴν ἐπ’ ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου. Δὲν μνημονεύεται τὸ «Πληρωθήτω» σέ κάποιες ἐκδόσεις τοῦ 19ου αἰῶνος, ὅπως στὰ τυπικὰ τοῦ Κωνσταντίνου (1838 καὶ 1851) καὶ τοῦ Γ. Βιολάκη (1888). Ὑπάρχει ὅμως σέ ἄλλες ἐκδόσεις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ὅπως στὸ Μέγα Εὐχολόγιον ἐκδόσεως Βενετίας τοῦ ἔτους 1862 (μνημονεύεται στὴν σελ. 159), στὴν «Ἀκολουθία τῶν ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων» (Βενετία 1801), καὶ σέ μεταγενέστερες ἐκδόσεις ἐνοριακῆς χρήσεως μέχρι τοῦ ἔτους 1930 περίπου. Φαίνε-

ται ὅτι κάποτε ἄρχισε νὰ ἐκτοπίζεται τὸ «Πληρωθήτω» ἀπὸ τὸ «Εἶδομεν τὸ φῶς», ἀν καὶ παρέμειναν ἀμφοτέρωτα σέ παράλληλη χρῆση στὶς μέν ἐνορίες (σέ μερικές ἔστω) μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνος στὶς δὲ μονὲς ὡς σήμερα.

Στοὺς νεωτέρους χρόνους οἱ λειτουργικὲς ἔρευνες ἐπεσήμαναν τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὴν ἀναγκαιότητα ἐπαναφορᾶς τοῦ ὕμνου «Πληρωθήτω». Ἡ ἐπίδραση τῆς ζωῆς μοναστηριακῆς παραδόσεως τοῦ Ἀθωνοῦ με τὶς τελούμενες σέ πολλοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς ἀγρυπνίες «ἀγιορειτικοῦ τύπου», οἱ αἰείμνηστοι καθηγητὲς Δημήτριος Μωραΐτης, Παναγιώτης Τρεμπέλας καὶ Ἰωάννης Φουντουλῆς με τὶς δημοσιεύσεις καὶ εἰσηγήσεις τους, ἀλλὰ καὶ ἡ γνωριμία με τὴν λειτουργικὴ παράδοση ἄλλων ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν ποὺ ἐπίσης διατηροῦν τὸν ὕμνο (Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας, Σλαβικὲς Ἐκκλησίες) δημιούργησαν πρόσφορο ἔδαφος γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἀρχαίας τάξεως. Ἔτσι τὸ «Πληρωθήτω» περιέχεται πλέον στὸ νέο «Ἐγκόλπιον ἀναγνώστου καὶ ψάλτου», τὸ ὁποῖο κυκλοφορεῖ «ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», καταρτισθέν ὑπὸ τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Παπαγιάννη καὶ ἐκδιδόμενον ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία. Ἐπίσης ἀναφέρεται καὶ στὸ νέο Ἱερατικόν, ἐνῶ ὑπάρχει καὶ στὸ κείμενο τῆς θείας Λειτουργίας ποὺ δημοσιεύεται στὸ διαδίκτυο στὴν ἐπίσημη ἰστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐπομένως οἱ ψάλτες δύνανται καὶ ὀφείλουν νὰ ψάλλουν τὸν συγκεκριμένο ὕμνο, ἐφ’ ὅσον ὑπάρχει καὶ ἡ πρὸς τοῦτο συνοδικὴ ἔγκρισή.

3. **Παραλλαγές.** Εὐκόλα μπορεῖ νὰ ἐλεγχθεῖ ἡ ὀρθότης τῶν διαφόρων παραλλαγῶν τοῦ «Πληρωθήτω», διότι ὁ ὕμνος εἶναι κατ’ οὐσίαν διασκευὴ τῶν στίχων 8 καὶ 24 τοῦ ψαλμοῦ 70 («Συμβολή», ἐπιθεώρησις τοῦ ἐκκλ. Τυπικοῦ, τ. 13, σ. 4). Σέ νεώτερες ἐκδόσεις ἀναγράφεται στὸν 2ο στίχο τοῦ ὕμνου ὅπως *ἀνυμνήσωμεν* ἀντὶ ὅπως *ὑμνήσωμεν*, στὸν 5ο τήρησον ἀντὶ στήριξον καὶ στὸν 6ο *μελετῶντας ἀντὶ με-*

λετᾶν. Τὸ ψαλμικὸ κείμενο ἔχει ὅπως *ὑμνήσω*, ἀρα τὸ ὅπως *ἀν ὑμνήσωμεν* ἢ *ἀνυμνήσωμεν* εἶναι ἐσφαλμένο. Οἱ παλαιὲς λειτουργικὲς ἐκδόσεις ἔχουν τοὺς τύπους *ὑμνήσωμεν*, *στήριξον καὶ μελετᾶν*, τὸ ἴδιο καὶ ἡ ἔκδοσις τοῦ συλλειτουργικοῦ τῆς ἰ. μ. Σίμωνος Πέτρας, καὶ αὐτοὶ οἱ τύποι εἶναι ἀξιόπιστοι, διότι προέρχονται ἀπὸ ζῶσα λειτουργικὴ παράδοσις. Τὸ παρηλλαγμένο κείμενο νεωτέρων ἐκδόσεων προέρχεται ἀπὸ τὴν «Ἐκλογὴ ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου ὑμνογραφίας» τοῦ Π. Ν. Τρεμπέλα (σ. 189), ὁ ὁποῖος λαμβάνει τοὺς ὕμνους ὄχι ἀπὸ χειρόγραφα ἀλλὰ ἀπὸ ἐκδόσεις ἄλλων, κυρίως ξένων (Migne, Baumstark, Νείλου Βοργία τῆς Κρυπτοφέρρης), οἱ ὁποῖοι ἀποδεδειγμένως ἐνίοτε ἀλλοιώνουν τὰ κείμενα αὐθαίρετως, δῆθεν πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτῶν, ἢ στηρίζονται σέ χειρόγραφα ἐκτὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως.

Μεταξὺ τῶν ἐκδόσεων ποὺ ἀκολουθοῦν τὴν παλαιὰ λειτουργικὴ παράδοσις ὑπάρχει διαφορά μόνον στὸν στίχο 4 τοῦ ὕμνου. Ἐπικρατέστερη εἶναι ἡ παραλλαγή *μετασχεῖν τῶν ἁγίων μυστηρίων σου* (Συλλειτουργικὸν Σιμωνόπε-

τρας), ἴσως ὡς συντομότερη. Ἀνωτέρω παρετέθη ἡ ἐκτενέστερη παραλλαγή, ἡ ὁποία ἐπικρατοῦσε στὶς ἐκδόσεις τῆς Βενετίας καὶ σέ μονὲς τῆς Αἰτωλοακαρνανίας. Τὸ ἀλληλοῦια στὸ τέλος τοῦ ὕμνου εἶναι τριπλό, ὅπως κανονικῶς συνέβαινε σέ ὅλα σχεδὸν τὰ ἀρχαῖα κοινωνικά.

4. **Πρακτικὴ χρησιμότης.** Με τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ «Πληρωθήτω» ἀποκαθίσταται ἡ ἀρχαία τάξη, δίδεται ἡ εὐχέρεια στὸν ἱερέα νὰ μεταφέρει ἀνετα καὶ προσεκτικὰ τὰ τίμια δῶρα στὴν πρόθεση (ἰδίως ἀν λειτουργεῖ ἀνευ διακόνου), κατανοοῦμε ὅτι πρὶν ἀπὸ τὸ «*Πάντοτε νῦν καὶ αἰεῖ*» δὲν ἔχει θέση τὸ πολὺ μεταγενέστερο «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*» («*Συμβολή*» ἐνθ’ ἀνωτέρω), ἀλλὰ ἡ εὐχὴ «*Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου... ὁ πληρώσας πᾶσαν... οἰκονομίαν, πληρῶσον χαρὰς καὶ εὐφροσύνης*» (τῆς ὁποίας ἄλλωστε ἀκροτελεύτιον εἶναι τὸ «*πάντοτε νῦν καὶ αἰεῖ*») νοηματικῶς συνδεομένη με τὸ «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς σου*», καὶ τέλος μποροῦμε νὰ προβληματισθοῦμε γιὰ τὶς μαρτυρίες λειτουργικῶν κειμένων ὅτι ἡ συστολὴ τῶν τιμίων δώρων ἐγένετο κάποτε σ’ αὐτὸ τὸ σημεῖο καὶ πάντως πρὸ τῆς ἀπολύσεως.

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Απὸ τὸ Ταμεῖο Προνοίας Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου Ἑλλάδος (Τ.Π. Ο.Ε.Κ.Ε.), λάβαμε καὶ δημοσιεύουμε τὶς ἀκόλουθες ἐπιστολές:

Πρὸς: Τὸ Περιοδικὸ «ΕΝΟΡΙΑ»
Θέμα: Περὶ Δημοσιεύματος στὸ Περιοδικὸ σας

1. Κύριε Μωραΐτη, μετὰ τὸ δημοσίευμα τῆς Παγκληρικῆς - Παλλαϊκῆς ἀγωνιστικῆς κίνησης ποὺ φιλοξενεῖτε στὸ Περιοδικὸ σας (ἔτος 62ο, φύλλο 1011 τῆς 15/2..07) καὶ τῶν παρατηρήσεών σας ἐπ’ αὐτοῦ, σᾶς γνωρίζουμε τὰ παρακάτω: α) Δὲν ὑπάρχουν ἐκκρεμοῦντα ἐφ’ ἅπαξ ποὺ αἰτήθηκαν τὸ ἔτος 2004 οὔτε καὶ τοῦ 2005. β) Τὸ Ταμεῖο τώρα ἐπεξεργάζεται ἐφ’ ἅπαξ συντίχων με τὰ πλήρη δικαιολογητικά (Συνταξιοδοτικὴ Πράξη) καὶ τὰ αἰτηθέντα γιὰ τὸ 2006 (Ν. 3232/04).
2. Παρακαλῶ νὰ ἐπανορθώσετε τὰ ἐσφαλμένως

ἀναγραφέντα στὸ Περιοδικὸ σας, γιὰ τὴν σωστὴ ἐνημέρωση τῶν ἀσφαλισμένων.
Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
Βασίλειος Δερμεντζίδης

Πρὸς: Τὸ Περιοδικὸ «ΕΝΟΡΙΑ»
Θέμα: Περὶ Δημοσιεύματος στὸ Περιοδικὸ σας

1. Κύριε Μωραΐτη, σᾶς γνωρίζουμε ὅτι τὰ ἀναγραφόμενα στὸ περιοδικὸ «Ἐνορία» τῆς 10/3/207 γιὰ τὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ μεσολαβεῖ γιὰ τὴ χορήγηση τοῦ ἐφ’ ἅπαξ στοὺς συνταξιούχους εἶναι ἀνακριβὲς, καθ’ ὅσον δὲν ξεπερνᾶ τοὺς τέσσερις (4) μῆνες ἀπὸ τὴ λήψη τῆς συνταξιοδοτικῆς πράξεως τοῦ συνταξιούχου, ἀσφαλισμένου στὸ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε.
2. Τὴν παρούσα ἀνακοίνωσις παρακαλοῦμε νὰ δημοσιεύσετε στὸ περιοδικὸ σας.
3. Τὸ περιοδικὸ «Ἐφημέριος» παρακαλεῖται νὰ δημοσιεύσει τὴν παρούσα καὶ προηγούμενη ἀνακοίνωσις.
Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
Βασίλειος Δερμεντζίδης

Ο ΚΑΤΗΧΗΤΗΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ΚΑΙ ΠΑΤΕΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Πατρική λειτουργία και πατρότητα του Θεού

Ύναφορικά με την πατρική λειτουργία του Κατηχητού θα ήθελα να κάνω λόγο για την πατρότητα του Θεού Πατέρα για τον οποίο ο Άποστόλος Παῦλος πάλι μᾶς υπενθυμίζει ότι ἀπ' αὐτὸν «πάσα πατριὰ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται». (Ἐφεσίους 3, 15). Είναι ἡ μόνιμη ἀναφορά για ὅποιον θελήσει νὰ λάβει τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα καὶ νὰ ἀναλάβει νὰ λειτουργήσει ὡς πατέρας. Εἴτε βιολογικὸς πατέρας (γεννήτορας) εἶναι αὐτός, εἴτε ἀρχηγὸς μιᾶς οἰκογένειας, προστάτης καὶ φροντιστῆς, εἴτε πνευματικὸς πατέρας, εἴτε πατέρας ἑνὸς λαοῦ καὶ ἔθνους. Δὲν ἔχει περιθώρια νὰ ξεφύγει γιατί κάποτε θὰ δώσει λόγο γιὰ τὸν τρόπο μετὰ τὸν ὁποῖον ἄσκησε αὐτὴν τὴν πατρική ἐξουσία ἢ τὴν γονική μέριμνά του.

Κάτι, ὅμως, πού εἶναι πολὺ σημαντικό στὸν τρόπο πὺν θὰ λειτουργήσει ὁ Κατηχητῆς εἶναι γιὰ τὸ πὺς θὰ μεταφέρει τὴν ἐννοια τῆς πατρότητος τοῦ Θεοῦ στὸ σημερινὸ παιδι πὺν ζεῖ σὲ μία κοινωμία, ἢ ὁποία ἀμφισβητεῖ τὴν πατρότητα.

Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ ἀποστροφή τοῦ ποιητῆ Γ. Βερίτη, ὅταν ἐκφράζει τὴν ἀποφασιστικὴ στάση τῶν υἱῶν τῆς ἀποστασίας στὸ στίχο γιὰ τὸν Θεὸ «Δὲν θὰ σὲ πῶμε πιά πατέρα» ἢ τοῦ Πάμπλο Νερούδα πὺν σὲ μία παραλλαγή τοῦ «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» ἀπευθύνεται στὸν Μπολιβάρ, ἔθνικὸ ἥρωα τῆς Βολιβίας πὺν ἀγωνίστηκε γιὰ τὴν ἐλευθερία της, ὅταν πιά εἶχε σκοτωθεῖ, λέγοντας «Πατέρα μας πὺν βρίσκεσαι στὴ γῆ».

Χαρακτηριστικὸ δείγμα μιᾶς τέτοιας στάσεως, ἢ ὁποία διαγράφει μεμιάς μία ὁλόκληρη λαϊκὴ παράδοση πὺν θεωροῦσε τὴν εὐχή τῶν γονέων, τῶν ἀνοδόχων ἀλλὰ καὶ τῶν πνευματικῶν πατέρων, σὰν κάτι τὸ λίαν ἀπαραίτητο γιὰ νὰ προκόψει κάποιος στὴ ζωὴ του, ἀποτελεῖ τὸ σύγχρονο λαϊκὸ τραγούδι στὸ ὁποῖο ἡ τραγουδίστρια ἀντὶ τοῦ «δι' εὐχῶν τῶν ἀγίων πατέρων ἡμῶν» ἐπικαλεῖται μόνον τοὺς ἀγίους ἑαυτοὺς μας, δείγμα τῆς αὐτονομίας τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου, καὶ λέγει: «Δι' εὐχῶν τῶν ἀγίων ἡμῶν». Πὺς, λοιπόν, θὰ τιμήσουμε τοὺς πατέρες μας καὶ τὴν πατρότητα γενικά, ὅταν ὁ θεσμὸς βάλλεται τόσο ἀπὸ τοὺς συγχρόνους μας ἀνθρώπους;

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ζοῦμε σὲ μία κοινωμία χωρὶς

Τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου
Ὁμ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

πατέρες (vaterlose Gesellschaft). Ἔτσι τουλάχιστον τὴν ἔχουν ὀνομάσει. Οἱ ἄνδρες, δηλαδή, ὅλο καὶ παίρνουν ἀποστάσεις ἀπὸ μία συνειδητὴ πατρότητα. Τοὺς προκύπτει περισσότερο ἀπὸ τὸ νὰ τὴν ἐπιδιώκουν, σὲ ἀντίθεση μετὰ τὶς γυναῖκες πὺν ὅσο καὶ νὰ παίρνουν τὶς ἀποστάσεις τους ἀπὸ μία τεκνογονία, ὅταν τὴν θελήσουν, τὴν ἀναζητοῦν πάση θυσία. Οἱ γονεῖς γενικά, περισσότερο ὅμως οἱ πατέρες, διστάζουν νὰ ἀναλάβουν δυναμικὰ τὸν πατρικὸ τους ρόλο. Κάποτε τὸ παιδι βρῖσκεται μπροστὰ σὲ μία ἔλλειψη καὶ ἢ εἰκόνα πὺν μπορεῖ νὰ σχηματίσει εἶναι λειψή, ἐλλιπής. Πολλοὶ ὀμιλοῦν γιὰ τὴν Προδοσία τῶν Πατέρων.

Πολὺ περισσότερο δύσκολο εἶναι νὰ φθάσει τὸ παιδι σὲ μία εἰκόνα τοῦ Θεοῦ Πατέρα ὅταν ἔχει βιώσει μία κακὴ πατρικὴ εἰκόνα. Ἐδῶ τίθεται τὸ ζήτημα τῆς σχέσης μετὰξὺ γονεϊκῶν εἰκόνων καὶ πατρότητος τοῦ Θεοῦ καὶ εὐλογο εἶναι τὸ ἐρώτημα, πὺν μπορεῖ νὰ εἶναι ἢ σημασία τῆς ἀπουσίας τῶν γονέων ἢ τῶν ἐμπειριῶν ἀπὸ κακοὺς γονεῖς γιὰ τὴν διαμόρφωση τῶν σχέσεων τοῦ παιδιοῦ ἢ τοῦ ἐνηλίκου μ' ἕνα Θεὸ πατέρα;

Χρειαζέται μεγάλη προσοχή γιὰ νὰ μὴ περιπέσουμε σὲ ἀκρότητες ὡς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτό. Γιατί ὑφίσταται ὁ κίνδυνος εἴτε νὰ μὴ λάβουμε καθόλου ὑπόψη ἢ νὰ μὴ παρατηρήσουμε τυχὸν ἐλλείψεις τῆς πατρικῆς ἢ γονεϊκῆς παρουσίας καὶ τὶς τυχὸν ἐπιπτώσεις τους πάνω στὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, εἴτε νὰ τὶς λάβουμε ὑπερβολικά ὑπόψη. Σὲ τέτοιο σημείο, ὡστε μερικοὶ νὰ φθάνουν νὰ ὑποστηρίζουν, ὅτι εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀποκαλύψουμε τὸν Θεὸ τῆς Ἀγάπης, τὸν Θεὸ Πατέρα σ' ἐκεῖνο τὸ παιδι ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἔλειψε τὸ εὐεργέτημα νὰ ἔχει «ἀληθινὸς γονεῖς».

Θὰ μπορούσαμε νὰ ἐπισημάνουμε τρεῖς κύριες στάσεις ὡς πρὸς τὸ ζήτημα πὺν συζητοῦμε.

Ἡ πρώτη ἀπαισιόδοξη: τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ γίνει ὅταν ἕνα παιδι δὲν ἔδοκίμασε τὴν γονεϊκὴ ἀγάπη καὶ δὲν θαύμασε τοὺς γεννήτορές του ἢ ἔστω καὶ τὰ ὑποκατάστατά τους.

Ἡ δεύτερη αισιόδοξη: ὑποστηρίζει, ὅτι τίποτε ἄλλο δὲν μπορεῖ νὰ εὐνοήσει τὴν ἀναζήτηση ἄν ὅχι τὴν ἀνακάλυψη τοῦ Θεοῦ Πατέρα ὅσο ἢ στέ-

ρηση τοῦ ἐπίγειου πατέρα καὶ μητέρας.

Ἡ τρίτη τέλος, τῶν ἀδιαφόρων, πὺν θεωροῦν ὅτι αὐτὴ ἢ κατάσταση δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει κανενὸς εἶδους ἐπιπτώσεις στὴν κατήχηση ἢ διαποίμανση, δεδομένου ὅτι ὁ οὐράνιος Πατέρας εἶναι τελειῶς ἄλλης τάξεως ἀπὸ τὸν ἐπὶ γῆς πατέρα ἢ μητέρα.

Καμία ὅμως ἀπὸ τὶς ἀναφερθεῖσες τρεῖς στάσεις δὲν φαίνεται νὰ ἱκανοποιεῖ ἀληθινά.

Στὴν πρώτη μποροῦμε ν' ἀντιτάξουμε, ὅτι ὁ Θεὸς στὴν ὑπερβατικότητά του, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ γήινες μορφές γιὰ νὰ γίνει καταληπτὸς: ἢ ἀνθρώπινη πατρότητα προέρχεται, σύμφωνα μετὰ τὸν Ἄποστολο Παῦλο, ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ δὲν συμβαίνει τὸ ἀντίθετο (Ἐφεσίους 3, 15).

Στὴ δεύτερη θέση μποροῦμε ν' ἀντιστρέψουμε πὺς μία ἀναζήτηση τοῦ Θεοῦ πὺν δὲν θὰ θεμελιωνόταν πᾶρὰ πάνω σὲ μία ἀπογοήτευση ἢ σὲ ἕνα κενό, θὰ κινδύνευε πολὺ στὸ νὰ ὀδηγήσει σ' ἕνα πατέρα τῆς ἀναπληρώσεως, τῆς εἰκασίας, γιὰ τὸν ὁποῖο θὰ μπαίναμε στὸν πειρασμὸ νὰ χρησιμοποιοῦσαμε τὴν ἴδια λέξη τοῦ Φρόντ μ-

λώντας γιὰ ἕνα «πατέρα τῆς ἀυταπάτης».

Στὴν τρίτη θέση, τέλος, θὰ μπορούσαμε νὰ ἀπαντήσουμε πὺς ἢ ἀπογοήτευση τοῦ παιδιοῦ, ὡς πρὸς τοὺς γεννήτορές του, πολὺ περισσότερο μιὰ ἐγκατάλειψη, μιὰ ἀπόρριψη, κακὴ μεταχείριση, θὰ ξεπηδήσουν ἀναγκαστικά στὸν ἑσωτερικό του κόσμον, τὴ στιγμὴ πὺν θὰ τοῦ κάνουμε λόγο γιὰ τὸν Θεὸ ὡς πατέρα: Θὰ ἦταν σὰν νὰ πέφταμε στὸν ἀγγελισμὸ ἄν σκεφτόμασσε διαφορετικά. Πρέπει, λοιπόν, νὰ θεωρήσουμε, ὅτι ἢ στέρηση ἑνὸς ὀμαλοῦ οἰκογενειακοῦ περιβάλλοντος εἶναι δυνατὸ νὰ ἔχει πραγματικὲς ἐπιπτώσεις πάνω στὴν εἰκόνα πὺν θὰ σχηματίσει τὸ ἄτομο ἀναφορικά μετὰ τὴν θεία πραγματικότητα καὶ τὸ σχέδιο ἀγάπης τοῦ Θεοῦ του.

Τὸ νὰ λάβουμε ὅμως ὑπόψη αὐτὸ τὸ μειονέκτημα δὲν ἀπαιτεῖ μετὰ κανένα τρόπο νὰ ἀπαρνηθοῦμε μιὰ Ἀποκάλυψη, πὺν ὅχι μόνον θὰ τὴν εὐχόμεσσε γιὰ τὸ συγκεκριμένο πρόσωπο, ἀλλὰ πὺν ἀντικειμενικά εἶναι ἀληθινὴ ἄν τὴν δοῦμε κάτω ἀπὸ τὴν ὀπτική γωνία καὶ προοπτικὴ τοῦ κατηχητῆ: πὺς θὰ μπορούσε συνεπὺς νὰ τὴν ἀρνηθεῖ ὁ τελευταῖος;

Διαπιστώνεται, πάνω στὰ πράγματα, πὺς ὅταν αὐτὴ ἢ Ἀποκάλυψη προσφέρεται μετὰ τρόπο ἀκριβὴ καὶ λεπτὸ ὅχι μόνον δὲν πέφτει στὸ κενό, δὲν τραυματίζει τὸ ἄτομο, δὲν ὑφίσταται παραμορφώσεις πὺν θὰ φοβόμασσε, ἀλλ' ἀντίθετα καθιστὰ τὸ παιδι ἢ τὸν ἔφηβο εὐτυχισμένο καὶ τὸν βοηθεῖ ν' ἀνθίσει. Τὴ χαίρεται βαθεῖα καὶ πᾶρὰ τὶς ἀρνητικὲς δικές του ἐμπειρίες, ὁ ἀνθρώπος εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀνοιχτεῖ στὸ βασικὸ χριστιανικὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ Πατέρα καὶ τῆς τριαδικῆς Του ζωῆς, ζωῆς στὴν ὁποία μᾶς συνάπτει πάντα ἢ Χάρη, καθιστώντας μας υἱοὺς ἐξ υἰοθεσίας αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ. Γιατὶ κάτι τέτοιο θὰ ἦταν ἀρκετὸ ἄν λαβαίναμε ὑπόψη τὸ γεγονὸς ὅτι καθε ἀνθρώπος φέρει μέσα του, μετὰ τρόπο ἔμφυτο, τὴν ἐπιθυμία νὰ συμμετάσχει στὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ.

Μὲ αὐτὰ πὺν ἀνέφερα πὺν πάνω αἰσθάνομαι ὅτι φωτίστηκε λίγο περισσότερο τὸ ζήτημα πὺν διαπραγματευόμασσε μετὰ τρόπο τέτοιο ὡστε νὰ μπορέσει ὁ Κατηχητῆς νὰ ἐπιδείξει μιὰ ρεαλιστικὴ στάση στὸ πρόβλημα πὺν πραγματικά ὑφίσταται σήμερα. Κι ἄν ὁ ἴδιος δὲν μπορεῖ νὰ γίνει ἢ νὰ θεωρηθεῖ πατέρας, νὰ καταλάβει καὶ νὰ δώσει νὰ καταλάβουν οἱ ἄλλοι πὺν ὑπάρχει ἢ ἀληθινὴ πατρότητα. Ὡς ἀληθῆς παιδαγωγὸς νὰ ξέρει πὺν θὰ παραπέμψει καὶ πρὸς τὰ πὺν καθοδηγεῖ ὅταν ἐναγωνίως τοῦ ἀπαιτοῦν: «δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα» (Ἰωάννου 14, 8)!

Του Πρωτ. κ. Βασιλείου Θερμού

Η μνημειώδης φράση του αγίου Νικολάου Καβάσιλα «ή Εκκλησία σημαίνεται εν τοις μυστηρίοις» (Ερμηνεία της Θείας Λειτουργίας, λη', 1) προορίζεται να συνοδεύει κάθε ενέργεια και πράξη μας. Σηματοδοτεί τον τρόπο με τον οποίο καλούμαστε να υπάρχουμε και να σκεφτόμαστε. Περιγράφει τους άξονες και τις αρχές του εκκλησιαστικού ήθους. Με άλλα λόγια, κάθε στιγμή και κάθε πτυχή της Λατρείας μας καλείται να αποπνέει σύναξη, όπως έξ' αρχής ονομαζόταν και η Λειτουργία και η Έκκλησία.

Οι αιώνες κύλησαν και το «καταστατικό»

Για να φανερώνεται η Έκκλησία

αυτό της Λατρείας μας ξεχάστηκε. Ζητήματα τάξεως και έπιφανείας κυριάρχησαν. Έτσι, λοιπόν, ένα από τα συχνότερα και βασικότερα σφάλματα ήμων των κληρικών είναι ότι σήμερα πλέον θεωρούμε τα περισσότερα προβλήματα της Λατρείας μας θέματα τυπικού. Ένω στην πραγματικότητα πρόκειται για προβλήματα στην εκκλησιολογία.

Το άρθρο αυτό δεν στοχεύει σε υποτίμηση του τυπικού, στο οποίο χρωστάμε τουλάχιστον την απαραίτητη αυτοπειθαρχία μας και την ενότητα της λειτουργικής πράξης. Όταν το τυπικό μας ζητά να πούμε σαράντα φορές το «Κύριε ἐλέησον» θα τις πούμε έστω και αν βαριόμαστε ή δεν βρίσκουμε νόημα· ούτε είκοσι ούτε τριάντα. Και η ύπακοή μας αυτή θα επισύρει εύλογα. Άλλα δεν όμιλούμε περι αυτό τώρα.

Όταν με πνεύμα μαθητείας ρωτούμε εισηγητές σε ιερατικές συνάξεις ή μεγαλύτερους κληρικούς πώς κάνουμε το α ή το β και πότε κ.λπ., εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων το πνεύμα

των έρωτήσεών μας θεωρεί δεδομένο ότι κάπου στο τυπικό υπάρχει ή περίπτωση για την οποία ενδιαφερόμαστε, όποτε ο εϊδήμων θα μάς ενημερώσει καταλλήλως. Στην πραγματικότητα μιμούμαστε τους μαθητές που ζητούν έτοιμες απαντήσεις και μόλις αρχίσει ο δάσκαλος να εξηγεί το γιατί, αρχίζουν να πλήτουν. Μας ενδιαφέρει συνήθως ή άμεση χρήση των πληροφοριών και όχι το πώς και γιατί φθάσαμε εδώ που είμαστε. Φαίνεται ότι δυσκολευόμαστε στην κριτική σκέψη ή δεν έχουμε μάθει να την καλλιεργούμε.

Βεβαίως ή πολυπλοκότητα της ιστορικής έρευνας, προσιτής μόνο στους ειδικούς, μάς αποθαρρύνει από το να ζητάμε περισσότερες εξηγήσεις και δικαιολογημένα. Δεν είμαστε σε θέση να παρακολουθήσουμε τις περιπέτειες των χειρογράφων ή των λειτουργικών συνηθειών της μακραίωνης πορείας της Έκκλησίας μας. Όμως δεν διαφαίνεται γύρω μας αρκετά ή αγωνία για το ποιά πρακτική ύπηρετεί την αλήθεια της Έκκλησίας, πώς αυτή θα «σημαίνεται», δηλαδή θα φανερώνεται, με τις ενέργειές μας. Δεν ακούγονται έρωτήσεις και διαπιστώσεις του τύπου «ποιό νόημα έχει αυτό που κάνουμε;» ή «ταιριάζει στην ουσία της Έκκλησίας;» ή «πώς θα έλθουμε πιο κοντά με τους λαϊκούς αδελφούς μας;» ή «αυτή ή λειτουργική πρακτική νοιώθω να με αποξενώνει από το εκκλησιαστικό κ.ο.κ. Το τραγικό αποτέλεσμα είναι ότι, τελικά γνωρίζω τί πρέπει να κάνω, αλλά άγνωω γιατί το κάνω.

Όπως να πρόκειται για την πηγή και τη ρίζα όλων των λειτουργικών σφαλμάτων. Άποκομμένοι από την εκκλησιολογική σκέψη, ή μάλλον από το εκκλησιολογικό φρόνημα άφου αυτό τή γέννησε, θεωρούμε ότι ως λειτουργοί λογοδοτούμε σε κάποιο βιβλίο που περιέχει μία συγκεκριμένη ασάλευτη τάξη. Δεν μάς περνάει από το μυαλό ότι σε τελευταία άνάλυ-

Τα έρωτήματά σας και οι προτάσεις σας να άπευθύνονται στον π. Βασίλειο Θερμό, Έρατους 11, Παλλήνη 153 51 ή στο thermosv@otenet.gr.

ση λογοδοτούμε στον Χριστό που μεριμνά για το σώμα Του, αλλά και στα ίδια τα μέλη Του, τους αδελφούς μας, για τους όποιους τελικά μάς χαρίστηκε ή δωρεά να λειτουργούμε.

Άν αυτά μάς φαίνονται κάπως άφηρημένα, άς τα κάνουμε άπλουστερα. Όταν τελούμε ένα άγιασμό, γιατί ραντίζουμε τα έπιπλα και τα πατώματα και όχι τους ανθρώπους;

Όπως δεν μάς περνά από το μυαλό ότι πράττουμε έτσι. Άν το καλοσκεφθούμε, όμως, θα συνειδητοποιήσουμε ότι συχνά άρκούμαστε άπλως να τηρήσουμε το τυπικό ραντίζοντας τον περιβάλλοντα χώρο σταυροειδώς, αλλά λησμονούμε τους ανθρώπους που συμμετέχουν στο τυχόν έργο: εκπαιδευτικούς (σε σχολείο), ύπαλλήλους (σε γραφείο ή κατάστημα), όμιλητές (σε εκδήλωση που θα ακολουθήσει) κ.λπ. Άλλα γι' αυτούς γίνεται ο άγιασμός! Χρειάζεται να μάς δώσει σχετική έντολή το τυπικό;

Πρακτικά, τί σημαίνει έγνοια για την εκκλησιολογία; Σημαίνει αγωνία να παραμένουμε ένωμένοι με το εκκλησιαστικό και να άναπέμψουμε κοινή τή φωνή, ώστε να μη λέμε άλλα έμεις και άλλα αυτοί δια του ψάλτη ταυτόχρονα. Δεν είναι νοητό να λέγονται παράλληλα και ταυτόχρονα λόγια στη Θεία Λατρεία. Ο λειτουργός δεν δικαιούται να έξαιρει τον έαυτό του από την άκρόαση όσων ψάλλει ο λαός, διότι και αυτός προσεύχεται με εκείνα τα λόγια. Όπως τονίζει ο χρυσορρήμων Ίωάννης, ο έραστής της εκκλησιολογίας και της εύχαριστίας, «συγκεντρώνονταν στην άρχαία έποχή όλοι και έψαλλαν από κοινού. Αυτό πράττομε και τώρα... Μια φωνή πρέπει να ακούγεται πάντοτε στην Έκκλησία, άφου είναι ένα σώμα. Γι' αυτό και μόνο εκείνος που άναγινώσκει όμιλεί. Και αυτός άκόμη που είναι έπίσκοπος ύπομένει και κάθεται σωπαίνοντας. Και όταν ψάλλει ο ψάλτης ψάλλει μόνος. Και αν ύποψάλλον όλοι, ή φωνή έξέρχεται σαν από ένα στόμα. Και αυτός που όμιλεί όμιλεί μόνος» (Όμιλία λς' εις την Α' προς Κορινθίους, 6-7, ΕΠΕ 18Α, 515,523.)

Έγνοια για την εκκλησιολογία σημαίνει να μην ήσυχάζουμε με τη θύμηση εκείνων, των μη τακτικών πιστών, που βρέθηκαν εύκαιρα στο ναό, και «δέν δίνουν δεκάρα» για το αν τηρήσαμε προσεκτικά το τυπικό, όσο και-

γονται για το αν θα συναντήσουν Λατρεία φιλόξενη γι' αυτούς. Άν δηλαδή θα λάβουν από όλους έμας τους «παλιούς» το μήνυμα πώς υπάρχει χώρος και γι' αυτούς.

Σημαίνει επίσης να καταπολεμήσουμε με κάθε τρόπο, ήπιο στην άρχή και δυναμικό αν χρειαστεί, την έξωπραγματική τάση κάποιων ψαλτών να έκτελούν άργα μέλη στις ένορίες, αλλά και τήν (συγχωρέστε με) δαιμονική συνήθειά τους να άλλοιώνουν τον ρυθμό κάποιου τροπαρίου, όταν ο λαός αρχίσει να το συμφάλλει προκειμένου να το συνεχίσουν μόνοι τους, αυτόνομημένοι θλιβεροί μονωδοί που δεν μιλούνται από τον όχλο...

Σημαίνει άκόμη μετοχή στο φρόνημα με το οποίο θρηνολογεί πάλι ο μέγας Χρυσόστομος: «Άλλίμονο, τα πολύτιμα της Έκκλησίας κάρτησαν σκέτα σχήματα, όχι αλήθεια· αλλίμονο, τα σύμβολα αυτού του χώρου έχουν μείνει στα λόγια... Γι' αυτό δεν γνωρίζουμε, διότι τα θεωρούμε μόνο άδειες κουβέντες (τύπον ρημάτων), και δεν κατανοούμε» (Γ' όμιλία εις την προς Κολοσσαείς, 4, ΕΠΕ 22,145). Άναφέρεται εδώ στην ειρήνη τήν όποία εύχεται ο λειτουργός εύλογώντας και ή όποία έπρεπε να άποτελεί τήν κύρια έγνοια μας τήν ώρα εκείνη, άφου αυτή συνιστά και συγκροτεί το ίδιο το γεγονός της Έκκλησίας και την ουσία της Θείας Λειτουργίας. Άντ' αυτού έμεις -κληρικοί και λαϊκοί- «χανόμαστε» σε ποικίλους λογισμούς, ένιοτε και λογισμούς που άντιμάχονται τήν ειρήνη και τήν αγάπη. Άλλα το τυπικό το τηρούμε, και ένιοτε δίνουμε μάχες γι' αυτό!

Πολλά άλλα σημαίνει άκόμη που δεν τα χωρά ή τόπος, όσα καταργούν τή «λατρεία νόμου» που έγκαταστάθηκε άνεπαισθήτως μέσα στα Άγια των Άγίων. Όσο ή εκκλησιολογική μας συνείδηση ύποβαθμίζεται, τόσο τα λατρευτικά λόγια λειτουργούν μέσα μας ως τύπος ρημάτων, ως άδειες κουβέντες. Όσο -άντίθετα- ή σχέση μας με τον σημερινό άνθρωπο ζωντανεύει και γίνεται ύπηρετική, τόσο ή αλήθεια του Θεού φανερώνεται, ή Έκκλησία δοξάζεται, και ο ούρανός πανηγυρίζει. Διότι δόξα της Έκκλησίας άποτελούν τα έναρμονισμένα εν αγάπη μέλη της. Και έπειδή ο Θεός έδήλωσε στον προφήτη Όση: «Έλεος θέλω και όχι θυσίες, έπίγνωση Θεού και όχι όλοκαυτώματα» (6:6).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Του κ. Κωνσταντίνου Χολέβα

Θεραποστολή, στα ίχνη του Χριστού

Ο έκλεκτος λειτουργιολόγος π. Δημήτριος Τζέρπος, ο οποίος προσφάτως κατέλαβε την βαθμίδα του Αναπληρωτού Καθηγητού στο Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, παρουσιάζει προς τους μελετητές των ζητημάτων της Θείας Λατρίας τη νέα μελέτη του με τίτλο «Η ώρα του θανάτου και η ακολουθία εις ψυχορραγούντα». Η μελέτη εξέδθη από τις εκδόσεις «Τήνος» (Αθήναι, 2007) στην σειρά των Συγχρόνων Λειτουργικών Προβληματισμών και έχει τον διαφωτιστικό υπότιτλο: Συμβολή στη Μελέτη του Βυζαντινού Ευχολογίου. Στόν πρόλογο του βιβλίου ο συγγραφέας εξηγεί τον σκοπό της συγγραφής: «Υπάρχει ένα χρονικό διάστημα κατά τις έσχατες στιγμές της επίγειας ζωής του ανθρώπου κατά το οποίο, όταν ο θνήσκων περιέρχεται σε κατάσταση αναισθησίας και απώλειας συνειδήσεως, χάνει οριστικά και τη δυνατότητα συμμετοχής στη Θεία Κοινωνία. Στις περιπτώσεις αυτές το μόνο το οποίο απομένει μέχρι της τελευτίας έκπνοης είναι ο υπέρ αυτού προσευχές της Εκκλησίας, πράγμα το οποίο γίνεται άπολύτως υπέρ ζώντων και κοιμημένων. Με την έννοια αυτή η έμπεριεχομένη στο Βυζαντινό Ευχολόγιο Ακολουθία εις Ψυχορραγούντα αποτελεί τη σημερινή έκφραση των προσευχών, με τις οποίες ανέκαθεν η Εκκλησία συμπαρίσταται στα τέκνα της, κατά τις έσχατες αυτές στιγμές του επίγειου βίου. Το πόσο δέ ύπαρκτή είναι και σήμερα η ποιμαντική αυτή ανάγκη αποδεικνύεται από το γεγονός, ότι η Ακολουθία αυτή διατηρήθηκε σε λειτουργική χρήση και μετά την υπό του Οικουμενικού Πατριαρχείου γενομένη γνωστή παρέμβαση επί των Νεκρωσίμων Ακολουθιών του Μεγάλου Ευχολογίου, συμπεριλαμβάνεται δέ και στην με έγκριση της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος κυκλοφορούμενη έκδοση του ισχύοντος Μικρού Ευχολογίου». Στο κεφάλαιο «Συμπεράσματα-Προτάσεις» του βιβλίου παρατίθεται λεπτομερώς η λειτουργική τάξη των ευχών και ψαλμών που πρέπει να ψάλλονται κατά την Ακολουθίαν εις Ψυχορραγούντα. Παρατίθεται

επίσης Παράρτημα Κειμένων και Εικόνων καθώς και πλούσια βιβλιογραφία.

Το Ψαλτήριον σε νεοελληνική απόδοση

Από την δόκιμη θεολογική γραφίδα του Καθηγητού Αθανασίου Δεληκωστοπούλου προέρχεται η Νεοελληνική Απόδοση του Ψαλτηρίου, η οποία ήδη κυκλοφορείται σε Δ' έκδοση λόγω της θετικής υποδοχής και αποδοχής από τον κλήρο και τον λαό της ανά τον κόσμο έλληνοφώνου Ορθοδοξίας. Το πρωτότυπο κείμενο βασίζεται στο αυθεντικό αρχαίο έλληνικό κείμενο της μεταφράσεως των Έβδομήκοντα που εκδόθηκε σε όγδοη έκδοση στη Βενετία και ανατυπώθηκε εν Αθήναις το 1877 «κατ' έγκρισιν της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας», δηλαδή του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Η Νεοελληνική Απόδοση είναι γραμμένη από τον Καθηγητή Αθανάσιο Δεληκωστόπουλο σε στρωτή και γλαφυρή καθομιλουμένη δημοτική χωρίς ακρότητες, εντός δέ παρενθέσεων γίνεται και σύντομη θεολογική έρμηνεία, όπου τούτο απαιτείται. Στην έκδοση αυτή προτάσσονται συγχαρητήριοι έπιστολές της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, των Προκαθημένων των τριών Πρεσβυγενών Πατριαρχείων, του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστοδούλου, των Μακαριωτάτων Αρχιεπισκόπων πρώην Κύπρου κ. Χρυσόστομου και Αλβανίας κ. Αναστασίου και πολλών Ορθοδόξων Μητροπολιτών. Ο συγγραφέας μάς θυμίζει στον Πρόλόγο του ότι οι Ψαλμοί του Δαβίδ κατέχουν ξεχωριστή θέση τόσο στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας μας όσο και στην καθημερινή ζωή των πιστών. Η θέση αυτή δέν οφείλεται μόνον στην ποιητική τους μορφή και τη σύντομη διατύπωσή τους, αλλά κυρίως στην ποιικιλία των θεμάτων που αναφέρονται στα αιώνια προβλήματα του ανθρώπου και στα έντονα συναισθήματα που οι Ψαλμοί εγείρουν στην ανθρώπινη ψυχή. Σημειώνουμε ότι η κεντρική διάθεση του βιβλίου γίνεται από τα βιβλιοπωλεία της Αποστολικής Διακονίας.

Ανιστόρητες βολές κατά του Κλήρου

Και πάλι με την ευκαιρία του έορτασμού της Έθνικης Έπετείου της 25ης Μαρτίου ακούσθηκαν από ανιστόρητα και έμπαθη χείλη κατηγορίες και ανακρίβειες σχετικά με τον ρόλο του Ορθοδόξου Κλήρου κατά την Τουρκοκρατία και την Έλληνική Έπανάσταση. Έπειδή καλύτερα από έμας γνώριζαν τα πράγματα εκείνοι που τα έζησαν από κοντά και οι όποιοι αγωνίσθηκαν για την Έλευθερία, κρίνω σκόπιμο να ξαναδιαβάσουμε τί γράφει σχετικώς ο ύπασπιστής του Κολοκοτρώνη Φώτιος Χρυσανθόπουλος η Φωτάκος στην σελίδα 25 των Απομνημονευμάτων του: «Ο Έλληνικός Κλήρος ήτο προωρισμένος άνωθεν διά να εύρεθη τόσον φιλόπατρις και να σώση όλόκληρον τό Έθνος. Διότι άμα η Βυζαντινή Αυτοκρατορία έχαθη, ο κλήρος έδέχθη την κηδεμονίαν έθνους άπροστατεύτου, και μη έχοντος άλλο στήριγμα και άλλην παρηγορίαν, είμη μόνον την θρησκείαν. Ο Κλήρος έσυμβούλευε και ένουθέτει τό άπηλπισμένον Έθνος την καρτερίαν και την ύπομονήν. Ο λαός εις την θρησκείαν του εύρισκε την ανάπαισίν του, ύποφέρων όλα τα δεινά της τυραννίας μαζί με τον κλήρον του. Κατά την έπανάστασιν πρώτος ο κλήρος έφάνη εις τον άγώνα με τον σταυρόν και με την σπάθην εις τας χείρας διά να σώση τό πλανημένον ποίμνιον και να οδηγήση αυτό εις την έλευθερίαν του φυσικώς, πολιτικώς και θρησκευτικώς. Αυτός έφύλαξε τα γράμματα και την γλώσσαν». Και για εκείνους που λέγουν ότι δέν υπάρχουν γραπτές μαρτυρίες για τό Κρυφό Σχολείο θυμίζουμε την σχετική παρατήρηση του Φωτάκου στην σελίδα 36 του ίδιου βιβλίου: «Μόνον των οι Έλληνες έφρόντιζαν διά την παιδείαν, η οποία συνίστατο εις τό να μαθαίνουν τα κοινά γράμματα, και όλίγην αριθμητικήν άκανόνιστον. Έν έλλείψει δέ διδασκάλου ο ιερεύς έφρόντιζε περι τούτου. Όλα αυτά έγίνοντο εν τω σκότει και προφυλακτά από τους Τούρκους». Βεβαίως μετά τό 1700 και σε όρισμένες μόνον πόλεις λειτούργησαν και φανερά έλληνικά σχολεία, όμως τούτο δέν αναιρεί την σκληρή πραγματικότητα ότι σε δύσκολες έποχές -ίσως και παράλληλα με τα φανερά σχολεία χρειάσθηκε ή κρυφή παιδεία με πρωτεργάτη τον παπά και τον καλόγερο. Κι όταν ακόμη τό κτίριο του σχολείου ήταν φανερό τό περιεχόμενο έπρεπε να είναι κρυφό, διότι μιλούσε για τα περασμένα μεγαλεία και για την ανάγκη άπελευθερώσεως του Γένους.

Οί νέοι και τό Πάσχα

Παλαιότερα τα Αναγνωστικά και τα Νεοελληνικά Κείμενα όλων των βαθμίδων της Εκπαιδεύσεως περιείχαν πολλά και ώραία αναγνωσματα για τό πνευματικό περιεχόμενο της Μεγάλης Έβδομάδος, για τα ήθη και τα έθιμα της έποχής που συνδέονται με την πίστη μας, για όσα έγραψαν μεγάλοι λογοτέχνες και ποιητές που ένεπνεύσθησαν από τα Πάθη και την Ανάσταση του Κυρίου. Σε πολλά σχολεία θυμούμαι ότι οι καθηγητές της Ωδικής μάθαιναν στα παιδιά ύμνους της Μεγάλης Έβδομάδος και έτσι τους έδιναν την χαρά να κατανοούν καλύτερα τις Ακολουθίες των Αγίων Ημερών. Σήμερα τα πράγματα έχουν γίνει πιο πεζά και οι αναφορές στην Ορθοδοξία είναι έλάχιστες με εξαίρεση τό μάθημα των Θρησκευτικών. Πρέπει όλοι να βοηθήσουμε τα παιδιά μας να έρχονται στους Ναούς πυκνότερα και συχνότερα, ιδίως δέ σε τέτοιες χρονιάρες μέρες. Κληρικοί, γονείς, εκπαιδευτικοί, κατηχητές, λοιποί συγγενείς άς κάνουμε ό,τι μπορούμε για να ένσταλάξουμε στην ψυχή τους τό Σταυροαναστάσιμο μήνυμα των ήμερών. Άς μην στερήσουμε από τους άγχωμένους νέους της έποχής μας τό ξεδιψασμα από «πηγήν ύδατος άλλομένου εις ζωήν αιώνιον». ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Προκήρυξη Διαγωνισμού

Η Γ. Μ. Φθιώτιδος προκήρυξε Καλλιτεχνικό Διαγωνισμό Ζωγραφικής και Άγιογραφίας με θέμα: «Ορθόδοξη άπεικόνιση του Μ. Βασιλείου Αρχιεπισκόπου Καισαρείας της Καππαδοκίας», με σκοπό να αποδοθεί ή ορθόδοξη εικόνα για τον Άγιο Βασίλειο, σε αντιδιαστολή με την άλλοιωμένη κοσμική άπεικόνιση, που κυκλοφορεί κατά τις έορτές των Χριστουγέννων και του έτους. Το έργο πρέπει να αποτυπώνει την ορθόδοξη μορφή του Αγίου Βασιλείου, ως αρχιερέως, χωρίς μήτρα, με τα διακριτικά όμως του έπισκόπου, μέσης ηλικίας. Πίσω από αυτόν θα εικονίζεται ή Βασιλειάδα και θα πλαισιώνεται από τους έλεθθέντες και διακονουμένους (παιδιά, χήρες, φτωχούς, άρρώστους κ.λπ.). Το έργο πρέπει να παραδοθεί στην Γ. Μητρόπολη έως τις 31 Αυγούστου 2007. Για περισσότερες πληροφορίες οι ένδιαφερόμενοι μπορούν να άπευθυνθούν στην Γ. Μητρόπολη Φθιώτιδος, τηλ. 22310 50551-2-3, φάξ 2231050554, e-mail : imfth@otenet.gr

ΝΕΑ ΕΦ' ΑΠΑΞ

- Όνομ/νυμο: Ι.Θ. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 15989 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.758,39
- Όνομ/νυμο: Α.Α. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 15990 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.226,53
- Όνομ/νυμο: Ι.Π. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 15991 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 2 / Συντάξιμα έτη: 29-2-12 / Ποσό Έφ' άπαξ: 35.616,08
- Όνομ/νυμο: Γ.Μ. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 15992 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 9 / Συντάξιμα έτη: 18-9-27 / Ποσό Έφ' άπαξ: 18.706,30
- Όνομ/νυμο: Α.Κ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 15995 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 33-10-22 / Ποσό Έφ' άπαξ: 41.860,41
- Όνομ/νυμο: Π.Χ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 15996 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 45.207,55
- Όνομ/νυμο: Δ.Α. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 15997 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 10 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 17.197,39
- Όνομ/νυμο: Ε.Κ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 15998 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 32-7-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 42.223,35
- Όνομ/νυμο: Π.Μ. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 15999 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 3 / Συντάξιμα έτη: 29-10-21 / Ποσό Έφ' άπαξ: 42.817,02
- Όνομ/νυμο: Ν.Φ. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16000 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-8-26 / Ποσό Έφ' άπαξ: 35.476,58
- Όνομ/νυμο: Γ.Π. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16001 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 51.441,49
- Όνομ/νυμο: Α.Π. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16002 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 50.015,72
- Όνομ/νυμο: Ε.Β. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16003 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-4-27 / Ποσό Έφ' άπαξ: 35.207,08
- Όνομ/νυμο: Γ.Δ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16004 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.289,22
- Όνομ/νυμο: Α.Σ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16005 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 5 / Συντάξιμα έτη: 26-11-4 / Ποσό Έφ' άπαξ: 26.550,74
- Όνομ/νυμο: Ι.Κ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16006 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-11-1 / Ποσό Έφ' άπαξ: 31.061,72
- Όνομ/νυμο: Σ.Π. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16007 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 28-0-26 / Ποσό Έφ' άπαξ: 35.319,40
- Όνομ/νυμο: Δ.Μ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16008 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 23-6-13 / Ποσό Έφ' άπαξ: 25.455,83
- Όνομ/νυμο: Η.Κ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16010 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 44.935,76
- Όνομ/νυμο: Θ.Δ. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16011 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-11-6 / Ποσό Έφ' άπαξ: 31.209,68
- Όνομ/νυμο: Χ.Α. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16012 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 43.321,91
- Όνομ/νυμο: Δ.Π. / Κατηγορία: Γ' / Α.Μ.Β.: 16014 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-6-17 / Ποσό Έφ' άπαξ: 50.082,89
- Όνομ/νυμο: Α.Σ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16016 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 45.355,00
- Όνομ/νυμο: Ν.Δ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16017 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 27-9-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 33.532,01
- Όνομ/νυμο: Π.Π. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16018 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 8 / Συντάξιμα έτη: 19-10-18 / Ποσό Έφ' άπαξ: 18.697,12
- Όνομ/νυμο: Α.Π. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16019 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 50.449,41
- Όνομ/νυμο: Γ.Ν. / Κατηγορία: Α' / Α.Μ.Β.: 16020 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 4 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 51.455,96
- Όνομ/νυμο: Δ.Π. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16021 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 1 / Συντάξιμα έτη: 29-10-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 32.770,55
- Όνομ/νυμο: Η.Σ. / Κατηγορία: Β' / Α.Μ.Β.: 16022 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 3 / Συντάξιμα έτη: 35-0-0 / Ποσό Έφ' άπαξ: 49.284,75
- Όνομ/νυμο: Ε.Β. / Κατηγορία: Δ' / Α.Μ.Β.: 16023 / Μισθολογικό κλιμάκιο: 7 / Συντάξιμα έτη: 22-7-20 / Ποσό Έφ' άπαξ: 22.208,70

ΒΙΒΛΙΟ

παρουσίαση

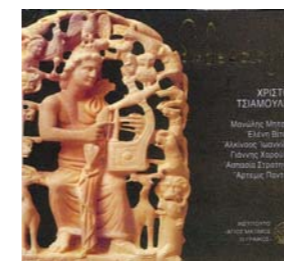
Άγιορείτου Τερομόναχου π. Άλεξίου (Trader) Καρακαλλινού ΕΝ ΕΙΡΗΝΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΔΕΗΘΩΜΕΝ

Ο συγγραφέας του πολύ ενδιαφέροντος και εξαιρετικά χρησίμου αυτού βιβλίου, Τερομόναχος τώρα της Ι. Μ. Καρακάλλου του Άγιου Όρους, γεννήθηκε σε οικογένεια Μεθοδιστών στην Αμερική, όπου σπούδασε Χημεία και Θεολογία. Κατόπιν ήλθε στη Θεσσαλονίκη για περαιτέρω σπουδές, γνώρισε το Όρος και εγκαταβιώνει πλέον εκεί. Ήδη στην πατρίδα του γνώρισε την Ορθοδοξία και την ασπάσθηκε. Από τότε άρχισε μακροχρόνια έρευνα για να διατυπώσει έμπεριστατωμένη θεολογική απάντηση στο προτεσταντικό αίρετικό κίνημα των Πεντηκοστιανών και γενικά των «Χαρισματικών». Η έρευνά του κατέληξε στο βιβλίο αυτό. Είναι χαρακτηριστικό το ότι ο

συγγραφέας αντιμετωπίζει την έν λόγω αίρεση μέσα από την προοπτική της παράδοσης του Ήσυχασμού, την σπονδυλική στήλη της Ορθοδοξίας, όπως σημειώνει στον Πρόλογο του ό π. Μεταλληνός. Το σημαντικότερο είναι ότι στο βιβλίο ξεκαθαρίζεται πως οι πιο πολλές έρμηνείες για το «χάρισμα των γλωσσών» ούτε λίγο ούτε πολύ όφείλονται σε παραποιημένες μεταφράσεις άγιογραφικών χωρίων, στα όποια στηρίχθηκαν. Παράλληλα εξηγείται το μήνυμα και ή σημασία του χαρίσματος της γλωσσολαλίας με την άσκητική παράδοση, καθώς ό π. Άλέξιος έχει άφομοώσει και άξιοποιεί την μακράωνη άγιορείτικη ιστορία και πνευματικότητα. Το βιβλίο χωρίζεται σε δυό μέρη. Στο πρώτο, που αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια, αναλύεται «Γιατί ή Έκκλησία της Πεντηκοστής είναι ή Άγία Όρθόδοξη Έκκλησία». Στο δεύτερο, που τιτλοφορείται «Οί Πεντηκοστιανές Έκκλησίες», γίνεται άναφορά στην ιστορία και την ανάπτυξη του Πεντηκοστιανού Κινήματος καθώς και τα κύρια δόγματά τους. Στόν Επίλογο, που ξεχειλίζει από άγάπη, δίνεται με ειλκρίνεια ή όδός που μπορεί να ακολουθήσει ένας Πεντηκοστιανός για να βγει από το αδιέξοδο των πιστευμάτων του. Και μία μικρή λεπτομέρεια που δίνει την βαθύτερη ουσία αυτού του έργου: "Αν και άπευθύνεται με μεγάλη σαφήνεια αλλά και εύρύτατη γνώση προς κάθε ενδιαφερόμενο, πέρα από τους Πεντηκοστιανούς, γράφηκε κατ' άρχήν για ένα στενό συγγενικό του πρόσωπο που ζούσε στην πλάνη τους. ΛΙΤΣΑ Ι. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

ΔΙΣΚΟ

παρουσίαση

Χριστός Τσιαμούλης (Ίστυτιότο «Άγιος Μάξιμος ό Γραικός») «ΔΩΔΕΚΑΟΡΤΟ»

Η ζωή μας έπαιξε να έχει λόγους να γιορτάζει. Ίσως γιατί γέμισε ή κάθε μας μέρα με τόσες άχαρες στιγμές και έξαναγκασμούς, με τόση άπουσία συγκίνησης που πάψαμε να έχουμε φωτεινά πρόσωπα. Όστόσο τα αίτήματα της ψυχής μας, ζητούν κάθε μέρα το μερίδιο του ούρανού που μας άναλογεί και όνειρευόμαστε. Η γιορτή στέκει λίγο πιο ψηλά, περιμένοντας τη στιγμή που θα στρέψουμε το βλέμμα μας προς αυτήν, για να μας άποκαλυφθεί. Το δάκρυ και το χαμόγελο του Χριστού θα οδηγήσει τη σκέψη μέσα από την άνάμνηση της ζωής Του και ή

άποκάλυψη θα έρθει για αυτούς που την επέλεξαν. Θα άποκαλυφθεί το άληθινό μας πρόσωπο μέσα από το δικό Του πρόσωπο που μοιάζει με το πρόσωπο κάθε ανθρώπου που πάτησε σε αυτή τη γη. Θα άποκαλυφθεί το νόημα της ζωής μας καθώς ακολουθούμε τα δικά Του βήματα από την άθωότητα ως την όδύνη και την λύτρωση. Θα άποκαλυφθεί και ό τόσο τρομαχτικά διαφορετικός συνάνθρωπος που καθρεφτιζόμαστε και πολλαπλασιάζεται στο πρόσωπό του το φώς ή το σκοτάδι μας. Και καθώς παρακολουθούμε πάνω από την Όραία Πύλη τα δώδεκα βήματα της ζωής Του, θα μας άποκαλυφθεί τελικά ό λόγος της γιορτής, που είναι ή αιώνια χαρά της κοινής μας άγάπης. Ο Χριστός Τσιαμούλης με το «Δώδεκάορτο» όλοκληρώνει ένα κύκλο μουσικής έμπειρίας και άναζήτησης: Λαϊκά ακούσματα που άποδίδονται με σύγχρονο τρόπο και παραδοσιακές όρχηστρες που συνεργάζονται και συνταιριάζονται φυσικά με τα συνήθη εύρωπαϊκά όργανα, δείχνοντας πως ή έλληνική παράδοση μπορεί να περνά μέσα από το σύγχρονο γίνεσθαι της μουσικής και να άλληλοσηπρεάζεται, γενιώντας καινούργια ακούσματα από τον Εύαγγελισμό της Θεοτόκου ως την Πεντηκοστή.

ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΠΟΛΥΖΩΤΗ

«'Εάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω»

ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

(Γω. ζ' 37-38)

Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα δίνεται ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ προσφέρεται στὴν Ἐκκλησία Του. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν νοεῖται Πεντηκοστή χωρὶς τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Χριστοῦ, χωρὶς τὶς ὑπόλοιπες Δεσποτικές Ἑορτές, χωρὶς τὰ Πάθη καὶ τὴν Ἀνάστασή Του. Δὲν νοεῖται Ἐκκλησία «Πεντηκοστιανή», γιατί δὲν σαρκώθηκε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἀλλὰ ὁ Λόγος, τὸ Δεύτερο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ Σῶμα Του καὶ σὲ Αὐτὸν ἐπαναπαύεται τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα συγκροτεῖ τὴν Ἐκκλησία καὶ ὅπου ἐνεργεῖ θεωτικά ἐνώνει τὸν θεούμενο στὴν Ἐκκλησία, καὶ ποτὲ δὲν δημιουργεῖ μία παρα-ἐκκλησία.

Ὁ Χριστὸς-Μεσσίας κενώθηκε, ἔκλινε τοὺς οὐρανοὺς, κατέβηκε στὴν γῆ, ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ἔπαθε γιὰ μᾶς καὶ ἀναστήθηκε καὶ τώρα περιμένει τὴν δική μας ἀνταπόκριση ἀπευθύνοντάς μας τὸ ποθητὸ «ἐρχέσθω πρὸς με». Μᾶς ἄφησε τὴν Ἐκκλησία Του καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι πλήρης, ἀφοῦ εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, κατέχει τὴν διδασκαλία καὶ τὶς ἐντολές Του, συγκροτεῖται ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ δὲν περιμένει κανέναν ἄλλον Μεσσία (μεσσιανισμός), δὲν ἀναζητεῖ κάποια ἄλλη ἀλήθεια (γνωστικισμός - θεωρία σταδιακῆς ἀποκαλύψεως), δὲν προσβλέπει σὲ κάτι ἔξω ἀπὸ Αὐτήν (ἐκκοσμίκευση). Αὐτὰ εἶναι ξένα πρὸς Αὐτήν. Προσμένει μὲν τὸν Χριστὸ στὴν Δευτέρα Παρουσία Του, ἀλλὰ πλέον ὡς Κριτή.

Οὔτε βεβαίως ἐμεῖς ὡς πρόσωπα περιμένουμε Μεσσία. Ἄν γιὰ ὅποιονδήποτε λόγο, ἐνῶ εἴμαστε βαπτισμένοι, αἰσθανόμαστε κενό, ἀνασφάλεια, λύπη καὶ τὰ παρόμοια, πού δηλώνουν ἔλλειψη ἢ ἀντίθεση πρὸς τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος («χαρὰ, ἀγάπη, εἰρήνη...», Γαλ. ε', 22-23), σημαίνει ὅτι δὲν μᾶς ἄγγιξε ἡ Ἐσταυρωμένη Ἀγάπη, δὲν θελήσαμε νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὴν φυλακή μας, δὲν κατανοήσαμε τὴν πληρότητα καὶ καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας σὲ σχέση μὲ τὴν δική μας κουφότητα καὶ ἀνεπάρκεια. Σημαίνει ὅτι δὲν ἀκούσαμε τὴν προτροπὴ τοῦ Χριστοῦ «ἐρχέσθω», δὲν πιστεύσαμε στὴν δύναμή Του καὶ τὴν ἀναγεννητικὴ ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δὲν ἀπώθησαμε τὴν ἀκηδία καὶ τὴν φιλαυτία μας, δὲν γευθήκαμε ἀκόμη τὸ ἀναγεννητικὸ καὶ ζωντανὸ «ὔδωρ».

Ἄρχιμ. Καλλινίκου Γεωργάτου,
Ἱεροκήρυκος Ἱ. Μ. Ναυπάκτου καὶ Ἁγ. Βλασίου

Ἡ προτροπὴ τοῦ Χριστοῦ «ἐρχέσθω» ἀλλάζει ὅλη τὴν προοπτικὴ τῆς ζωῆς μας. Σήμερα πολλοὶ ἄνθρωποι θεωροῦν τὴ ζωὴ αὐτὴ ὡς φυσικὴ κατάσταση καὶ ψάχνουν τὴ χαρὰ καὶ τὴν πληρότητα στὴν ποσότητα καὶ τὴν ποικιλία τῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς. Γι' αὐτὸ τὶς λύπες τοὺς τὶς ἀποδίδουν στὴν στέρηση τῶν ἀγαθῶν, στὴ μὴ ἐναλλαγὴ τῶν καταστάσεων, στὸν ἐπηρεασμὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ δὲν παύουν νὰ μάχονται γιὰ τὰ ἀγαθὰ, νὰ συγκρούονται μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ ἀναμένουν κάτι ἢ κάποιον πού θὰ ἔχει τὴν ἐξουσία νὰ τοὺς βοηθήσει στὴν προοπτικὴ αὐτῆ. Ὁ κοσμικὸς ἄνθρωπος (ἢ ὁ ἐκκοσμιευμένος Χριστιανός) δὲν σκέφτεται ὅτι ἡ λύπη ταιριάζει στὸν κόσμον αὐτὸ καὶ ὀφείλεται στὴν ἔλλειψη τῆς Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὁ Χριστιανός, ὅμως, δὲν παύει νὰ ζητεῖ ἀνελλιπῶς τὸν Χριστὸ, γιατί γνωρίζει ὅτι ὁ Χριστὸς νοσηματοδοτεῖ καὶ χαριτώνει τὰ πάντα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, δίνει τὴν χαρὰ καὶ κάθε ἀγαθὸ καὶ αὐτὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.

Αὐτὴ ἡ ἀναζήτηση δὲν γίνεται μὲ μεσσιανικὸ τρόπο, δηλαδὴ «γιατί δὲν ἔρχεται νὰ μᾶς σώσει;», ἀλλὰ μὲ θεραπευτικὸ τρόπο, δηλαδὴ «ποῖα πνευματικὴ ἀσθένεια ἔχω ἐγὼ πού μὲ ἐμποδίζει νὰ ἀνταποκριθῶ σὸ κάλεσμά Του;». Μέσα ἀπὸ αὐτὴ τὴν προοπτικὴ μποροῦν νὰ γίνουν κατανοητὰ τὰ θαυμάσια λόγια τοῦ Πνεύματος πού βιώθηκαν ἀπὸ τοὺς ἁγίους Πατέρες ὡς ὁδὸς θεογνωσίας καὶ ἐκφράστηκαν ὡς αὐτομεμψία: «πίστετε ἀκράδαντα ὅτι πάσχουμε μόνο μέχρι νὰ ταπεινωθῶμε. Μόλις ταπεινωθῶμε ἔρχεται τὸ τέλος τῶν θλίψεων, γιατί τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ... πληροφορεῖ τὴν ψυχὴ ὅτι σώθηκε» (ἅγιος Σιλουανὸς Ἀθωνίτης), «σὲ κάθε πειρασμὸ νὰ μὴ κατηγορεῖς κάποιον ἄλλον ἄνθρωπο, ἀλλὰ μόνον τὸν ἐαυτὸ σου, λέγοντας ὅτι γιὰ τὶς ἁμαρτίες μου μοῦ συμβαίνει αὐτό» (ἄββᾶς Ὡρ) κ.ἄ.

Σὲ μᾶς ἀπομένει νὰ πορευόμαστε διὰ τῶν ἐντολῶν πρὸς τὸν Χριστὸ μὲ τὴν θερμὴ ἰκεσία «Κύριε, ἐλέησον». Αὐτὸς θὰ μᾶς προσφέρει καὶ τὸ ὔδωρ τὸ ζῶν καὶ θὰ γίνεται γιὰ μᾶς ἡ ὁδὸς γιὰ νὰ Τὸν φθάσουμε καὶ νὰ ξεδιψάσουμε.

Ἐκδήλωση γιὰ τοὺς συνεργάτες τῶν Ε.Φ.Τ. τῆς ἐπαρχίας τῆς διοργάνωσε ἡ Ἱ. Μ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως (12.02.07).

Στιγμιότυπο ἀπὸ τὴν Λιτανεία τῆς Εἰκόνας τῆς Παναγίας Τουρλιανῆς τὸ Σάββατο τῶν Ἁγίων Θεοδώρων ἀπὸ τὴν Ἱ. Μονὴ Ἄνω Μερᾶς στὴ Χώρα Μυκόνου (24.02.07).

Ὁ Σεβ. κ. Νικόλαος καὶ οἱ ἱερεῖς πού ἔλαβαν μέρος σὸ πρόσφατο Ἱερατικὸ Συνέδριο τῆς Ἱ. Μ. Φθιώτιδος (15.2.07).

Στιγμιότυπο ἀπὸ τὴ Χειροτονία τοῦ Διακόνου π. Νήφωνος, θεολόγου καὶ μοναχοῦ τῆς Ἱ. Μ. Βαρλαάμ, εἰς Πρεσβύτερον (04.02.07).

Ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου στὸν Πανελλήνιο Μορφωτικὸ Σύλλογο Ἑλλήνων Ἀθιγγάνων (13.03.07).

Ὁ Σεβ. Θεσσαλονίκης προσφέρει δωροεπιταγὲς σὲ πολυτέκνους (03.04.07).